

Տիգրան Սարգսեան,- «Հալէպից մեծ արտագաղթ է տեղի ունենալու»

Հայաստանը պէտք է պատրաստ ըլլայ վատագոյն իրադարձութիւններու տարբեր զարգացումներուն: Այս մասին Ստեփանակերտի մէջ յայտարարած է Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսեան, անդրադառնալով Սուրիոյ մէջ հաւանական արտաքին ռազմական միջամտութեան:

«Մենք տեսնում ենք, որ Հալէպից մեծ արտագաղթ է տեղի ունենալու: Հասկանալի է, որ մենք պէտք է պատրաստ լինենք նաև իրադարձութիւնների այնպիսի զարգացմանը, որ պէտք է կարողանանք ընդունել նաև սիրիահայերին», - ըսած է Տիգրան Սարգսեան:

Վարչապետի խօսքով, սուրիահայերը պէտք է կարողանան շրջափակումէն ձեռով մը դուրս գալ, եւ այդ խնդիրը իրենք կը քննարկեն նաև Լեռնային Ղարաբաղի իշխանութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ:

Ղարաբաղի իշխանութիւնները

նախապէս, տարբեր առիթներով յայտարարած են, թէ պատրաստ են Սուրիոյ մէջ իրադարձութիւններու առաւել սրման եւ սուրահայերու մեծ արտահոսքի պարագային, փախաբողներուն ընդունելու Լեռնային Ղարաբաղի մէջ եւ անոնց համար ապահովելու անհրաժեշտ կենսապայմաններ:

Անդրադառնալով անհրաժեշտութեան պարագային սուրիահայերուն գործնական կերպով տարհանելու եւ Հայաստան բերելու կարելիութիւններու մասին, Հայաստանի արտակարգ իրավիճակներու նախարարութեան Փրկարար ծառայութեան տնօրէնի տեղակալ, գնդապետ Նիկոլայ Գրիգորեան «Ազատութիւն» ռատիոկայանին ըսած է, թէ արտակարգ իրավիճակներու նախարարութիւնը, իր առաքելութեան հաւատարիմ, պատրաստ է անհրաժեշտ միջոցառումներ իրականացնել, սակայն, նախ պէտք է քաղաքական որոշում:

Ռիչըրտ Կիրակոսեանի կարծիքով՝ Հայաստանի նախագահը փակեց դուռը դէպի Եւրոպա, սակայն տակաւին յոյս կայ

Tert.am կազմէջին տուած հարցազրոյցի ընթացքին, Տարածաշրջանային Հետազոտութիւններու կեդրոնի տնօրէն Ռիչըրտ Կիրակոսեան, անդրադառնալով Մաքսային Միութեան անդամակցելու Հայաստանի նախագահի յայտարարութեան ըսած է թէ, այսպիսով Հայաստան փակեց դուռը դէպի Եւրոպա, սակայն տակաւին յոյս կայ մինչեւ յառաջիկայ Նոյեմբեր, երբ Վիլնիւսի մէջ Հինգ երկիրներ, ներառեալ Հայաստան, հրաւիրուած են ստորագրելու Եւրոպայի հետ Ընկերակցութեան պայմանագիրը:

Տարածաշրջանային Հետազոտութիւններու կեդրոնի տնօրէն Ռիչըրտ Կիրակոսեան

«Կարծում եմ, որ ռուսական ճնշումն առկայ է բոլորի հանդէպ, յատկապէս՝ Ուկրաինայի, Մոլդովայի, ինչպէս նաև Հայաստանի: Բայց երկու հետաքրքիր փաստ կայ այստեղ: Առաջինն այն է, որ եթէ իրականում կար այդքան հզոր ռուսական ճնշում եւ Հայաստանի նախագահը չունէր այլընտրանք, եթէ սա ճիշդ է, ապա սա աւելի մեծ խնդիր է բացայայտում: Որովհետեւ այդ դէպքում դա ցոյց կը տար, որ Ռուսաստանը Հայաստանին չի դիտարկում եւ վերաբերում որպէս հաւասար գործընկերոջ: Այլ կերպ ասած՝ Հայաստանը Ռուսաստանի համար միակ վստահելի գործընկերն է այս տարածաշրջանում, որին պէտք է վերաբերել որպէս գործընկերոջ, այլ ոչ որպէս ստրուկի», - ըսած է ամերիկահայ քաղաքական վերլուծաբանը:

«Սա մի որոշում էր, որը քաղաքականութեան սխալ էր եւ կարծես պարզ է դառնում, որ Հայաստանի նախագահը փակեց

դուռը դէպի Եւրոպա: Եւրոպական Միութիւնը պարզ ասաց, որ առաջարկը ուժի մէջ է մինչեւ վիլնիւսեան գագաթնաժողով, որովհետեւ անկեղծ լինելու համար պէտք է ասել, որ Մոսկուայում ոչ մի բան չի ստորագրուել: Եւ դեռեւս կայ հնարաւորութիւն այդ սխալն ուղղելու: Եւ կան երկու շարժառիթներ, որոնք կարելոր են: Առաջին. այս որոշումը շատ սխալ էր այն պատճառով, որ վերջին չորս տարուայ տաժանակիր աշխատանքը, բարեփոխումները, բանակցութիւններն արդէն դառնում են անիմաստ: Եւ երկրորդ. Հայաստանի համար վտանգը ոչ միայն հնարաւորութեան կորուստ է, այլ նաև այն, որ սրանից յետոյ Եւրոպական Միութիւնը Հայաստանին այլ կերպ է դիտելու: Շատ աւելի քիչ կարելոր, եւ Հայաստանի նախագահի որոշումը ստիպեց, որ Հայաստանն ուրիշի աչքում երեւայ աւելի անկանխատեսելի եւ անվստահելի», եզրակացուցած է Ռիչըրտ Կիրակոսեան:

Հայաստան որոշած է մտնել Մոսկուայի գլխաւորած Մաքսային Միութիւն

Վլադիմիր Պուտին եւ Սերժ Սարգսեան Սեպտեմբեր 3-ին պայմանագիր կը ստորագրեն Մոսկուայի մէջ

Սեպտեմբեր 3-ին Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանը Մոսկուա կատարած իր այցի ընթացքին յայտարարած է, որ Հայաստան որոշած է մտնել Մաքսային Միութիւն եւ հետագային պիտի մասնակցի Եւրասիական տնտեսական միութեան ձեւաւորման:

Մոսկուայի մէջ կայացած բանակցութիւններու ընթացքին Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտին եւ ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսեան համակողմանիօրէն քննարկած են երկկողմ դաշնակցային գործընկերութեան վիճակն ու հեռանկարները եւ արտաքին քաղաքական փոխգործակցութեան առնչուող հարցեր:

«Նախագահները վերահաստատեցին Ռուսաստանի Դաշնութեան եւ Հայաստանի Հանրապետութեան նպատակամղուածութիւնը Եւրասիական տարածութեան շրջանակներում տնտեսական ին-

տեգրացիայի գործընթացների հետագայ զարգացման հարցում: Այդ համատեքստում Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Սերժ Սարգսեանը յայտարարեց, որ Հայաստանը որոշել է մտնել Մաքսային Միութիւն եւ այդ ուղղութեամբ անհրաժեշտ գործնական քայլեր ձեռնարկել, իսկ հետագայում մասնակցել Եւրասիական տնտեսական միութեան ձեւաւորման գործընթացին», - յայտարարած է Ռուսաստանի նախագահի պաշտօնական կազմէջը:

Վլադիմիր Պուտին հետ կայացած միատեղ մամուլի ասուլիսի ընթացքին, Սերժ Սարգսեան ըսած է, - «Սա ռացիոնալ որոշում է, այս որոշումը բխում է Հայաստանի ազգային շահերից: Այս որոշումը Եւրոպական կառույցների հետ մեր երկխօսութիւնից հրաժարում չէ: Այս տարիների ընթացքում

Շաբ.ը էջ 4

ՄԱՐԱՑԱԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՅ ԼԵՒՈՆ ԱՆԱՆԵԱՆ

«Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրութիւնը ցաւով իմացաւ անապասելի մահը Հայաստանի Գրողներու Միութեան նախագահ եւ Մշակոյթի վաստակաւոր գործիչ Լեւոն Անանեանի:

66 տարեկան հասակին մահացած Լեւոն Անանեան կը տառապէր քաղցկեղէ: Ան ամենաերկար տեւողութեամբ պաշտօնավարած Գրողներու Միութեան նախագահն էր: Արդարեւ 2001 թուականին նախագահ ընտրուելէ ետք քանի մը անգամ վերընտրուած էր միեւնոյն պաշտօնին համար:

Լեւոն Անանեանի մահով Հայաստանի Գրողներու Միութիւնը կը կորսնցնէ իր հանրայայտ եւ վաստակաշատ ղեկավարը, որ օժտուած էր գրական եւ վարչական բազմապիսի կարողութիւններով: Այս տխուր առիթով մեր

Հայաստանի Գրողներու Միութեան նախագահ Լեւոն Անանեան

խորագրաց վշտակցութիւնները հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, Հայաստանի Գրողներու Միութեան վարչութեան եւ համար անդամներուն:

Massis Weekly

Volume 33, No. 31

Saturday, September 7, 2013

Armenia to Join Russian-Led Customs Union

MOSCOW -- In a dramatic about-face that will likely scuttle Armenia's Association Agreement with the European Union, President Serzh Sarkisian announced on Tuesday his decision to join a Russian-led union of ex-Soviet states after a meeting with Russia's President Vladimir Putin in Moscow.

He said Armenia is also ready to take part in the establishment of the Eurasian economic union.

"I confirmed Armenia's intention to join the Customs Union and the process of the formation of the Eurasian Union," he told reporters. "It is a rational decision stemming from the national interests of Armenia. This decision does not constitute a refusal to continue our dialogue with European structures. We intend to continue these reforms in the future."

In remarks posted on his website, Sarkisian pointed to Armenia's membership of the Collective Security

Treaty Organization, a Russian-led military alliance, as part of the reasoning behind his decision.

"When you are part of one system of military security it is impossible and ineffective to isolate yourself from a corresponding economic space," he said.

Sarkisian also vowed to continue communicating with "European structures," adding that his government remains committed to institutional reforms sought by those bodies.

Sarkisian made no mention of a planned Association Agreement with the European Union.

Putin hailed Sarkisian's announcement, saying Yerevan's decision to join the "Eurasian integration process" will boost bilateral and mutually profitable ties between the two countries.

"We will be doing our utmost to

Continued on page 3

An Appeal to Support Syrian Armenians

GLENDALE -- For the past two years, Syria and our Armenian community in Syria have been going through a crisis; our once self-sufficient and prosperous community has been thrust into such a disastrous situation, that our people have become in need of basic necessities.

From the early days of the crisis, the Armenian community in the Western U.S.A. united efforts to collectively provide moral and financial support to meet the needs of our young and old brothers and sisters in Syria. The greater community united under the auspices of the Syrian Armenian Relief Fund (SARF) and the accomplishments of the past year attest to the extent of our community members' care and compassion.

Despite calls for peaceful resolution of the crisis, the situation in Syria is not improving, on the contrary, it is under risk of further deterioration. The Syrian people, including Armenians, are subjected to further threats and innocent civilians and their neighborhoods are

being victimized with violence, which trample over every law and principle, that guides humanity.

Just as during the beginning of the crisis, also today, the people of the Western U.S.A., along with the rest of the Armenian people worldwide, stand in solidarity of the suffering people of Syria, including the Armenian residents.

We appeal to our compatriots to

Continued on page 4

Karabakh Marks Republic Day President Sarkisian: Karabakh Will Not Return to the Prison Cell of a Medieval Khanate

YEREVAN -- President Serzh Sarkisian branded Azerbaijan a "medieval khanate" ruled by dictators on Monday as he celebrated the 22nd anniversary of Nagorno-Karabakh's declaration of independence from Baku.

Sarkisian also accused the Azerbaijani leadership of pursuing a policy of "anti-Armenian fascism" in a written statement issued on the occasion.

In the address president Sarkisian stated: "The indigenous people of Artsakh made their historic choice. The right to make a choice is sacred and the fact of self-determination is indisputable. The people of Republic

of Nagorno Karabakh defended their freedom and secured it through the heaviest losses in the brutal war. The people of Artsakh voted for their freedom not only at the national referendum but through the national self-defense. The Artsakhians said "Yes" to freedom and independence, and they said "No" to violence and carnage."

"Today, on this great day the Armenians all over the world together with you say "Yes." "Yes" to democracy and universal human values, "No" to anti-Armenian fascism and whims of dictators. Today, on this great day

Continued on page 2

Armenia Claims Upsurge In Arms Acquisitions

STEPANAKERT--Armenia reported on Monday a dramatic increase in its arms acquisitions in the last few years, saying that they have offset Azerbaijan's continuing massive military buildup.

"In the last three years we have acquired as much weaponry as we did in the previous 20 years," Prime Minister Tigran Sarkisian said during a visit to an army unit in Nagorno-Karabakh.

"In that sense, rest assured that we will never allow the military balance to be disrupted. We will maintain that balance," he told soldiers serving there, in remarks posted on the Armenian government's website.

Sarkisian gave few details of those acquisitions. He said only, in an apparent reference to Russia, that "strategic partners" are helping Armenia to stay in the arms race with oil-rich Azerbaijan within the framework of the Collective Security Treaty Organization.

There have been other indications of late that Russian arms supplies to Armenia, mostly carried out free of charge, have intensified in recent. An Armenian pro-government parliamentarian claimed in May that as many as

120 plane loads of Russian weapons have been transported to Armenia over the past year alone.

The commander of Karabakh's armed forces, General Movses Hakobian, likewise spoke of large-scale arms acquisitions in late July. Hakobian said the arms deliveries have been so extensive that the Karabakh military has difficulty storing the new weapons and plans to build a new arms depot for that purpose.

In particular, the Karabakh Armenians are known to have created a new tank brigade last year. Some defense analysts in Yerevan believe that it is armed with around 100 tanks.

Azerbaijan reportedly began receiving in June a similar number of tanks as well as many other Russian-made offensive weapons worth an estimated \$1 billion. President Ilham Aliyev said last month that "the volume of military-technical cooperation between Russia and Azerbaijan is measured at \$4 billion and it tends to grow further." According to the Moscow daily "Vedomosti," the figure cited by Aliyev is "the sum of all contracts concluded and partly executed since 2010."

Azeri POW Freed By Armenia

YEREVAN -- Armenia has unexpectedly deported an Azerbaijani prisoner of war to an unpublicized third country just two weeks after offering to swap him for an Armenian soldier who was captured by Azerbaijani troops near Nagorno-Karabakh.

Deputy Defense Minister Davit Tonoyan made the announcement on Friday at a meeting with Lorenzo Caraffi, the Yerevan-based representative of the International Committee of the Red Cross (ICRC).

A statement by the Armenian Defense Ministry said Tonoyan asked the ICRC to inform the family of Firuz Farajev that he has been transferred to a "safe, prosperous and democratic country" and already granted a refugee status there. He did not name that country.

Farajev was detained by Armenian troops at a western section of Armenia's border with Azerbaijan in July 2012. The Armenian military said at the time that the 20-year-old deliberately surrendered to its forces.

The Defense Ministry statement issued on Friday said that Farajev defected because of having been subjected "inhuman tortures and pressures" at his Azerbaijani army unit. It insisted that the soldier made an "unequivocal decision" not to return to Azerbaijan.

The announcement came two weeks after Tonoyan told another Red Cross official in Yerevan that Farajev has "changed his mind and expressed a desire to return to Azerbaijan." The Armenian military thus expressed readiness to swap him for Hakob Injighulian, an Armenian soldier who crossed into Azerbaijani-controlled territory east of Karabakh on August 8.

The Azerbaijani side never responded to that offer. Instead, Injighulian was again paraded on Azerbaijani television last week, saying that he surrendered to Azerbaijani forces after being ill-treated by one of his commanders. He said he therefore wants to be sent to a third country.

The authorities in Yerevan as well as Injighulian's family dismissed that statement, saying that the 22-year-old was presented a false version of events under duress. They insist that he crossed the "line of contact" around Karabakh by accident.

Armenian officials argue that international conventions on treatment of POWs forbid any public exposure of captured enemy soldiers. They say the fact that Injighulian wore an Azerbaijani military uniform in his two televised appearance was another gross violation of international law.

Red Cross officials in Baku were allowed to visit Injighulian on August 20.

Sarkis Hatspanian: Armenia's Dual Citizenship Policies Too Selective Towards Turkish-Armenians

YEREVAN -- French-Armenian activist Sarkis Hatspanian expressed his concerns over what he called the Foreign Ministry's selective approach to the Turkish-Armenians' dual citizenship requests.

At a news conference on Friday, Hatspanian, a Karabakh war veteran and a former political prisoner, spoke of an Istanbul-Armenian family which had to return to Turkey without success as the Consular Department's head, Vladimir Karmirshalyan, appeared to be on vacation at the time.

"The facts I am going to introduce are flagrant. I think the Republic of Armenia, as a state, is committing a crime in relation to the Diaspora-Armenians when issuing citizenship, a unit of its state symbol," he said.

Hatspanyan noted that the identity of Turkey-born Armenians is confirmed by a baptism certificate which they receive from the Armenian Patriarchate and which they have to submit to the Foreign Ministry's relevant subdivision for obtaining dual citizenship.

According to the activist, the main obstacle for the Turkish-Armenians is the absence of ancestors' identity documents which he said were destroyed by the Turks during the 1915 Genocide. He called for the au-

thorities not to forget the fact when deciding to issue a dual citizenship to the Armenians of Turkey.

Hatspanian said applicants do not always have the necessary documents, with many Turkish-Armenians being later converted to Islam or becoming pagans, thus losing the right of obtaining dual citizenship in Armenia.

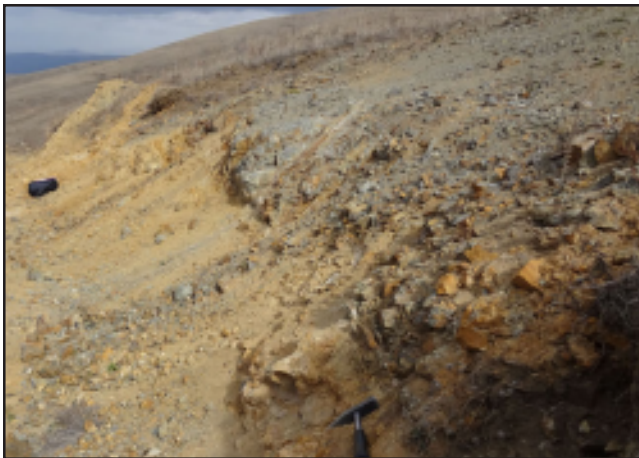
He then again referred to the Istanbul-Armenian family. "Didn't the Foreign Ministry have anyone who could replace the official named Vladimir? Wasn't there anyone who could respond to the people who had visit their home country? Anyone who could ask them to come again because Karmirshaplyan will be back to work on September 4?" he added.

Orogen Confirms New Gold Discovery in Armenia

YEREVAN -- Orogen Gold has confirmed a new gold discovery at Mutsk, Armenia, following assay results that revealed substantially higher gold grades than previously reported.

"These results confirm Mutsk as an exciting new gold discovery at shallow depths within an established epithermal district," said CEO Ed Slowey in a statement, StockMarketWire.com reports.

"Assays from the Orogen confirmatory holes at Mutsk, as well as re-assays of the previous holes have exceeded our expectations for the project. While further work is needed to fully understand the controls on mineralisation, we are particularly encouraged by the high grades and widths encountered in

several of the holes and the apparently large strike extent of the system," he added.

"We have informed our Armenian partners that we will now proceed to Phase 2 of our programme under which Orogen has an option to earn an 80% interest in the Mutsk project by spending a total of US\$2.5 million by end August 2016," Slowey said.

Karabakh Marks Republic Day

Continued from page 1

we state that the Republic of Nagorno Karabakh as a mature state continues to develop comprehensively. Peaceful toil and creative work of the people of Nagorno Karabakh have already cardinally and positively changed its image. There are some countries in this world which are officially recognized by the international community but would dream of having internal orderliness and stability of Artsakh, its level of democracy and political freedoms. And all this despite the fact that the people of Artsakh are compelled to use only one hand for work, because the other

still has to hold weapon."

"Certainly, there is still much to be done, serious problems still exist ranging from everyday life problems to political and military issues. However one thing is clear for us all: there is no return to the prison cell of a medieval khanate.

"Long Live Free Artsakh – the Armenian bulwark and the symbol of victorious justice!"

Azerbaijan was quick to condemn Serzh Sarkisian's statement. The Azerbaijani Foreign Ministry spokesman, Elman Abdullayev, called it a "vivid example of attempts to justify Armenia's militarist policy." "As a re-

President of the Writers' Union of Armenia Levon Ananyan Passes Away

YEREVAN -- On September 2 in Yerevan at the age of 67 passed away the President of the Writers' Union of Armenia Levon Ananyan.

Levon Ananyan was born on October 13, 1946 in Koghb village of Tavush region. In 1964 he graduated from secondary school in Tavush. Levon Ananyan is a graduate of the Yerevan State University, Department of Philology. He has worked for a number of state journals. For approximately 25 years he worked for the "Garoun" monthly.

In 1989, he became a member of the Writers Union of Armenia, and from 1990 – 2001 he was chief editor for "Garoun".

In 2001, he was elected President of the Writers' Union of Armenia.

He lectured at the Yerevan State University Department of Journalism. He is the president of the Noyemberyan

NGO. He is also a member of the Journalists' Union.

He has authored many articles on social and political issues, which have been printed in the state press.

He has also translated and published Russian and English books to the Armenian language; he founded "Apollo" Publishers.

sult of that so-called 'defense of freedom' more than a million Azerbaijani refugees and internally displaced persons were subjected to bloody ethnic cleansing and expelled from their historical lands," Abdullayev told the Trend news agency.

Karabakh marks Republic Day

September 2 is marked in Nagorno-Karabakh as Republic Day. On that day in 1991 Nagorno-Karabakh's elected legislative body declared about the establishment of the Artsakh Republic.

In his congratulatory address to the people today Karabakh President Bako Sahakyan described the day as a "magnificent state holiday, which we

traditionally celebrate with deep pride and responsibility."

"We take pride in the heroic people who gained freedom and independence through the blood of their brave sons and nowadays keep carving their own future. We feel responsibility for strengthening the statehood created through great sacrifices, developing the native land, and leaving a strong and prosperous homeland for the generations to come," said Sahakyan, according to his press service.

"We are full of determination and perseverance to solve together all these issues successfully, to settle them with daily painstaking work, with the active support of our sisters and brothers from Armenia and the Diaspora," he added.

Not the New Year's "Honours List"

By Odette Bazil

Traditionally, before every New Year, the British Government publishes a list of the names of people to be honoured for their contribution to the welfare and good of Britain and for their exceptional personal achievements in various fields, and many British Armenians have been bestowed with that great honour; but the "Honours List" I am referring to in this article has not been published by the British Government, nor does it refer to positive achievements for the good of anyone: it has been issued by the Azerbaijani Government - not to honour or appreciate - but to single-out with hatred each and everyone who is "black listed" and labelled "persona non grata" in Azerbaijan.

I have the great honour to be included in that list and - although I am NOT a journalist - to be described as such!

I have also the great honour of having my name listed alongside the names of very important and universally acclaimed and respected persons, placing all of us 335 lucky individuals named in that List in very good company indeed!

The Azerbaijani "Honours List" includes - globally - people from all walks of life and - professionally - as different as journalists, politicians, artists, writers, scholars, historians, academicians, benefactors, TV presenters, opera singers, diplomats.. etc... from countries as far as Japan or Argentina and.. even as close as... Turkey, affirming that Azerbaijan has enemies all over the world.

What is the common factor that links all of us 335 fortunate people together in this public declaration of animosity and discrimination?

Does an opera singer become a fierce and dangerous enemy of Azerbaijan if invited to sing in Karabakh?

Does a parliamentarian who is visiting Karabakh to discuss peaceful means of solving - diplomatically and NOT militarily - the thorny issues created by the Azerbaijani aggression of Karabakh and the ensuing war become an enemy of the Azeri State?

What is the criteria that can help anyone to receive the honourable accolade of being included in that List?

I personally believe that instead of listing us 335 people as enemies, the Azeri Government should invite each one of us to Baku, treat us with the same "oil and caviar diplomacy" used in their everyday dealings with dignitaries and strategically important people, show us courtesy and consideration and try to put forward their own views and arguments, logically, patiently, rationally and truthfully.

Although I do not read Azerbaijani, but the pictures published helped me realise that there are two very important names missing from that list of enemies of Azerbaijan: the two names of Ramil Safarov and Presi-

dent Ilham Aliyev. For these two individuals have and are harming Azerbaijan far more than an opera singer or a benefactor could ever do!!!!

By killing savagely in his sleep an innocent Armenian man purely because of that man's ethnicity and by being returned to Azerbaijan to receive praise, honours and gifts, the Azeri Ramil Safarov proved to the world that crime and murder are accepted, are rewarded, are encouraged and are the NORM in Azerbaijan. Ramil Safarov must hold a place of distinction in the Azeri "Honours List" because by his criminal action he did more damage to Azerbaijan's image in the world, than could all of us 335 nominees ever do, together.

Maybe I should place President Ilham Aliyev's name higher than that of Ramil Safarov's in that list, for it was the President who bought Safarov's freedom with its "oil, dollars and caviar diplomacy" and it was the President who showed to the international community at large that murder is accepted, rewarded and encouraged in Azerbaijan.

And now, nearing election time in Azerbaijan and President Aliyev seeking a third term in office, what would serve his purpose better than another aggression of Karabakh, a new war to keep the people of Azerbaijan busy and engrossed with the spoils of war and, while suffering and bleeding, attempting to save their families and just to survive, they will be made powerless and unable to hold or rally any opposition to the President!

By taking his people to war, by creating the opportunity for everyone in the world to think that maybe all Azeris are (like Ramil Safarov) potential criminals - although I do not believe that - President Ilham Aliyev deserves the highest honour and place in the List published by the Azeri Government.

I am pleased and grateful that the Armenian and Karabakh Governments are using their Media (TV, newspapers, Radio and Diaspora Media) to publicise and encourage visits to Armenia and Karabakh by internationally famed dignitaries, scholars, journalists, politicians.. etc... and, by doing so, are creating a list of well-wishers and friends of Armenia and Karabakh.

May both lists: "Friends of Armenia and Karabakh" and "Enemies of Azerbaijan" grow every day, include thousands more names, gather momentum and when published again (maybe next year!) show to the world the difference of culture that exists between Armenia and Azerbaijan.

Hungarian-Armenians Inquire Their Government About Repatriation of Azeri Ax-murderer

BUDAPEST -- The self-government of ethnic Armenians in Hungary has asked Justice Minister Tibor Navracsecs in a public letter whether Hungary had turned to any international forum since the repatriation of Azeri officer Ramil Safarov a year ago, politics.hu reports.

Safarov, who was sentenced to life imprisonment for killing an Armenian in Budapest in 2004, was transferred back to his home country on August 31, 2012 under an extradition agreement. Although Azerbaijan formally pledged that the life sentence handed down to him in Hungary would be directly continued when he was returned to his homeland, the Azerbaijani president granted him clemency.

Armenian President Serzh Sargsyan announced the same day that Armenia suspended diplomatic relations with Hungary.

Two days later State Secretary of

Foreign Affairs Zsolt Nemeth summoned the Azerbaijani ambassador to his office and condemned the Azerbaijani step as unacceptable to Hungary in a diplomatic note.

In the public letter, the Armenian self-government noted that Safarov had committed a premeditated murder for a base reason, calling his brutal act "a continuation of the Armenian genocide".

"God's fifth commandment - 'You shall not murder' - became weightless in Budapest in August 2012 when the government favoured Azerbaijan because of 'national interests'," the letter added.

The self-government asked if Hungary had turned to international forums with a complaint about Azerbaijan's action and what measures the government was going to take to enforce the law.

It is to be feared that, with the diplomatic note, the government considered the affair settled, the Armenian self-government said.

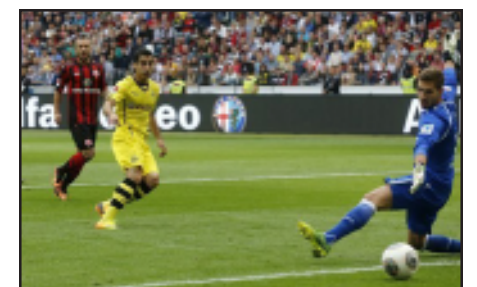
Magical Mkhitarian Scores Two Goals in Dortmund Victory

FRANKFURT -- Borussia Dortmund knocked Bayern Munich off top spot in the Bundesliga on Sunday as new signing Henrikh Mkhitarian scored both goals in their 2-1 win at Eintracht Frankfurt.

The 24-year-old attacking midfielder proved why Dortmund paid Shakhtar Donetsk 27.5 million euros (\$36.3m) for him with his first two league goals on only his third Bundesliga appearance.

The Armenian international opened the scoring when Poland winger Jakub Blaszykowski slipped the ball in behind the Frankfurt defence and Mkhitarian calmly slid home the through ball past goalkeeper Trapp.

Frankfurt equalised when Stefan Aigner's bullet-header slammed off the post and Czech striker Vaclav Kadlec rifled home the rebound on

36 minutes for his first Bundesliga goal.

Mkhitarian fired Dortmund ahead with his second goal of the match 10 minutes into the second half with an excellent finish.

The attacking midfielder cut in from the right before dribbling along the edge of the penalty area and striking powerfully past Trapp.

The victory sent Dortmund to the top of the Bundesliga as they maintained their 100 per cent record.

Armenia to Join Russian-Led Customs Union

Continued from page 1

facilitate this process," he said. "I am confident that Yerevan's membership in the structures of Eurasian integration will become a powerful impulse for mutually beneficial economic cooperation."

Yerevan's membership of the

Customs Union must still be approved by the other union members -- Belarus and Kazakhstan.

Armenia is heavily economically dependent upon Russia, which is home to a million-strong Armenian diaspora. Moscow is Yerevan's largest trading partner and Russia is the biggest foreign investor in Armenia.

August 31st: William Saroyan's 105th Birth Anniversary

Saturday was the 105th birth anniversary of great American Armenian writer William Saroyan.

William Saroyan was born on August 31, 1908 in Fresno, California to Armenak and Takoohi Saroyan, Armenian immigrants from Bitlis, Ottoman Empire. His father came to New York in 1905 and started preaching in Armenian Apostolic Churches.

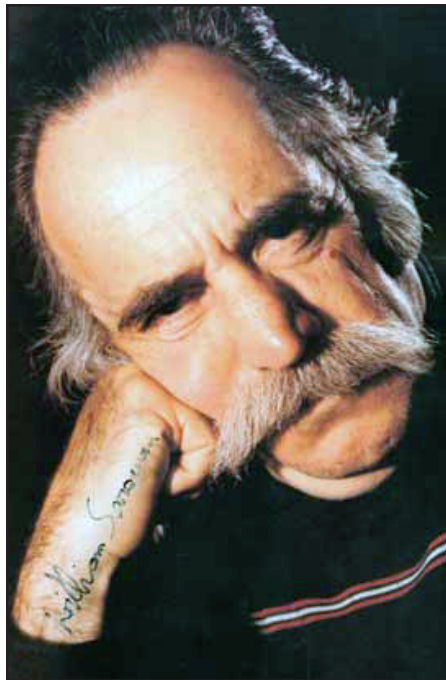
At the age of three, after his father's death, Saroyan, along with his brother and sister, was placed in an orphanage in Oakland, California. Five years later, the family reunited in Fresno.

Saroyan decided to become a writer after his mother showed him some of his father's writings. A few of his early short articles were published in *Overland Monthly*. His first stories appeared in the 1930s.

Among these was "The Broken Wheel", written under the name Sirak Goryan and published in the Armenian journal *Hairenik* in 1933. Many of Saroyan's stories were based on his childhood experiences among the Armenian-American fruit growers of the San Joaquin Valley or dealt with the rootlessness of the immigrant. The short story collection *My Name is Aram* (1940), an international bestseller, was about a young boy and the colorful characters of his immigrant family. It has been translated into many languages.

As a writer, Saroyan made his breakthrough in *Story* magazine with *The Daring Young Man on the Flying Trapeze* (1934), the title taken from the nineteenth century song of the same title. The protagonist is a young, starving writer who tries to survive in a Depression-ridden society.

Saroyan published essays and memoirs, in which he depicted the people he had met on travels in the Soviet Union and Europe, such as the

playwright George Bernard Shaw, the Finnish composer Jean Sibelius, and Charlie Chaplin. In 1952, Saroyan published *The Bicycle Rider* in Beverly Hills, the first of several volumes of memoirs.

Saroyan died in Fresno, of cancer at age 71. Half of his ashes were buried in California and the remainder in Armenia at Komitas Pantheon near film director Sergei Parajanov.

William Saroyan never forgot his national roots and as once stated: "he wrote in English, lived in the USA but always was Armenian in his heart". He visited Bitlis, found and saw the house where his father was born and where his grandfathers lived.

William Saroyan visited Moscow 1935, where he met Charents. Wrote his portrait and in 1976-1978 visited Armenia.

Saroyan died in Fresno, of prostate cancer at age 71. His heart is buried with other Armenian artists and intellectuals at the Pantheon park in Yerevan near film director Sergei Parajanov.

The Armenian Engineers and Scientists of America Announces a Banquet to Celebrate Its 30th Anniversary

GLENDALE -- This year marks the 30th anniversary of the Armenian Engineers and Scientists of America (AESA), and their annual banquet will commemorate this proud occasion. The banquet will be held on Saturday, October 5, 2013 at the Armenian Society of Los Angeles, 117 South Louise Street in Glendale, California. The reception is at 7:00 pm, followed by dinner at 8:00 pm. The evening's program will include awards, entertainment, and dancing.

The AESA was founded in 1983 in Glendale, California, as a non-partisan and non-sectarian philanthropic organization focused primarily on addressing the professional, technical, and scientific needs of fellow Armenian engineers, scientists, industrialists, and architects throughout the world. The by-laws were established in 1984 and the first council was elected in 1985. The organization was registered in California and DC as a non-profit organization in 1986, and in Armenia as an NGO in 1999. The AESA has several sections in the United States, including New York/

New Jersey, New England, Michigan, and Metropolitan Washington DC. Since its inception 30 years ago, the AESA has organized two World Armenian Scientific Congresses. The First World Congress was held in the United States, and the Second World Congress (jointly organized with the Ararat Academy of Sciences of France) was held at the UNESCO headquarters in Paris in 1993.

The AESA has also organized several symposia, including one on "Economic Restructuring of Armenia," which was held in Los Angeles in 1991. This specific symposium attracted more than 200 professionals from the US, Armenia, Canada, UK, France, and Australia. Among the attendees was a 16-member delegation from Armenia, with members from academia and officials of the newly formed Government of Armenia. In addition, the AESA has conducted and facilitated various technical projects in Armenia and in the Armenian diaspora. It has organized numerous workshops and lectures on energy, the environment, transportation, and information

Green Armenia Walkathon

GLENDALE -- An awareness-building and fundraising walkathon, Green Armenia's first, will take place on September 22 at 1:00 pm.

Participants will gather at Glendale's City Hall, then proceed to Verdugo Park (in Glendale) to join the celebration of Armenia's 22nd Independence Day.

This event is intended to raise awareness in our community of the dire environmental issues that confront the Republics of Armenia and Artsakh. Information will be available at Green Armenia's booth at the celebration.

Mining has been chosen by the government of the Republic of Armenia as a path to economic development. Yet, it is being practiced in a very destructive, exploitative fashion. We hope to remedy this problem by supporting projects that promote wise stewardship and sustainable use of the country's natural resources. The objective is not simply to stop all mining, but to provide alternatives and make sure any mining is done in a safe and economically beneficial way.

In addition to focusing attention on the mining problems at hand, our walkathon will serve as a fundraising vehicle to provide the resources needed to make improvements in our homeland. As with all walkathons, partici-

pants will seek the sponsorship of their friends and relatives. Anyone interested can join the effort. Simply go to the website, write the organizers at info@greenarmenia.net, or just show up at the event.

"Our efforts are starting to get traction already. Green Armenia is receiving requests for support from our compatriots in the homeland for alternative economic development projects—such as beekeeping, activist efforts to build awareness in the affected areas, and even for doing the nitty-gritty legal work that can help prevent the worst abuses," observed Alfred Eisaian, one of the organizations founders. "People's support and participation in Los Angeles translates into greater success in Armenia."

Green Armenia is committed to raising awareness and providing scientific expertise related to environmental issues in the Republics of Armenia and Artsakh. Green Armenia is part of the Armenian Engineers and Scientists of America (AESA), which is a nonprofit 501(c)(3). AESA was established in 1983 and it is based in Glendale, CA with chapters in other major cities. AESA is a non-partisan and non-sectarian philanthropic organization focused primarily on addressing the professional, technical, and scientific issues.

An Appeal to Support Syrian Armenians

Continued from page 1

make tangible expressions of their solidarity by contributing to SARF and raising funds to help alleviate the suffering of our brothers and sisters and heal their wounds.

We also invite our community to participate in prayers for their safety on Prayer Day, Sunday, September 15, 2013, at all of our churches.

We are still hopeful and we believe that this crisis will be over and the people of Syria will find peace.

Syrian Armenian Relief Fund

*****

The following churches, charities and organizations came together to form the Syrian Armenian Relief

processing in Armenia.

Currently, the AESA organizes technical workshops and lectures. It plans and organizes a Science Olympiad program for junior- and senior-high school students, as it has done the past 12 years. This year the AESA begins a new project titled "Green Armenia," which will explore practical and sound solutions to environmental problems in

Fund in August 2012: Armenian Catholic Eparchy in North America; Armenian Evangelical Union of North America; Western Diocese of the Armenian Church; Western Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America; Armenian General Benevolent Union; Armenian Missionary Association of America; Armenian Relief Society of Western U.S.A.; Armenian Democratic Liberal Party; Armenian Revolutionary Federation-Western U.S.A.; and Social Democrat Hunchakian Party-Western U.S.A. The web site address follows:

www.SyrianArmenianReliefFund.org.

Mailing address: Syrian Armenian Relief Fund, P.O. Box 1948, Glendale, CA 91209-1948.

Armenia. In addition, AESA is initiating two new activities—student mentoring and scholarship programs—at the college level. A Robotics Program for junior- and senior-high school students is also being evaluated.

For banquet tickets, or to learn more, please visit AESA's website at <http://aesa.org>, or contact AESA at (818) 547-3372, e-mail: contact@aesa.org.

«ՀԱՂԷ, ՄԱՆՉՍ, ՂԱՅՖԷ ՍԸ ԲԵՐ՝» Հրաչեայ Ներսիսեանը եւ միւսները

Ինչ-որ ես գիտեմ, նրանք չգիտեն, իսկ նրանց իմացածը ես վաղուց եմ անցել... (Ժողովրդային ասույթ):

Աւիկ Իսախանյան

Նրանք «Արմենիա» ճաշարան էին գալիս երեկոցեան 7-ի կողմերը, մոլոզ, ճաշակաւոր կարուած գգեստներով, հիմնականում ձերմակ շապիկով եւ փողկապով, լաւ սափրուած: Լուրջ տրամադրութեամբ գալիս էին ճաշարան ոչ թէ ուտել-խմելու, այլ՝ իրար տեսնելու, զրուցելու, վիճելու, սիրտները բացելու, կատակելու ու գուարձանալու, բայց ոչ երբէք՝ տիրելու: Քանի որ դրսում տիրելու այնքան առիթ կար, որ գոնէ այստեղ փորձում էին իրականութիւնից մի պահ կտրուել: Իրենք էլ դեռ բաւականին երիտասարդ էին, աւելի ծանր, սահմակեցուցիչ 1937-1939 թուականները, աշխարհացունց պատերազմը եւ բռնութեան դաժան շղթայի նոր օղակը՝ 1949 թ. քարտրը, արդէն ետեւն էին: Եւ ինչ սպասուէր կամ չսպասուէր, այստեղ արդէն «Ինտուրիստ» դարձած նորաբաց «Արմենիա» հիւրանոցում կեանքը յուշում էր աւելի լաւատեսական տրամադրութիւն: Եւ նրանք տեղափոխուում էին «Արմենիա» ճաշարան սովորաբար ցրտերն ընկնելուն պէս, երբ արդէն հաճելի չէր նստել հին «Ինտուրիստի» բացօթեայ սրճարանում, «Մոսկուա» շարժաթատրոնի դիմացը: Այնպէս որ, «Ինտուրիստի» ամառային սրճարանը աշնանը դատարկուում էր, փոխարէնը նրանց ընկերախումբը հաւաքուում էր «Արմենիա» հիւրանոցի 2-րդ յարկի ճաշարանում:

Նրանք գալիս էին առանց նախօրօք պայմանաւորութեամբ: Գալիս էին, երբ սիրտները քաշում էր, երբ ինչպէս ասում էին՝ ոտներն իրենք տանում էին «Արմենիա»... Դէ ո՞վ կարող էր իմանալ, սենք, թէ ընկերակցութեան հոգեհայր Հրաչեայ Ներսիսեանի ներկայացումը երբ կը վերջանար, որ նա գգէր իրեն «Արմենիա» (նա վաղուց արդէն միայն այստեղ էր իրեն լաւ գգում, այնպէս, ինչպէս ձուկը՝ ջրում): Ես կարող եմ նոյնն ասել ե՛ւ Տօրա՝ Վիգէն Իսահակեանի, ե՛ւ Երուանդ Քոչարի, ե՛ւ Խաչիկ Դաշտենցի, ե՛ւ Ֆրունզիկ Մկրտչեանի, ե՛ւ երաժշտահար Արամ Քոչարեանի, եւ դերասան՝ Արարատ Բարսեղեանի, Գարեգին Բէսի, դերասաններ՝ Արման Կոթիկեանի, ժան Էլոյցեանի, Յովհաննէս Աւագեանի, Վաղինակ Մարտենու, Կայծունու, Գենի եւ, իհարկէ, մեր կենդանի դասական Յովհաննէս Շիրազի մասին: Այստեղ բանաստեղծն իրեն, իրօք, որպէս արքայ էր գգում. «Արմենիա»-ի ողջ տիրոջը, երբեմնի ողբերգականօրէն կորցրած հայրենիքի հազար անգամ փոքրացրած մոդելը, իսկ «Արմենիա»-ի ողջ անձնակազմի՝ դոնապաններից սկսած մինչեւ թարգմանիչները, վերակացուները, խոհարարներն ու մանաւանդ մատուցողները, համարում էր իր կորցրած երբեմնի բանակի զինուորները: Եւ թէ՛ ինքը, թէ՛ «Արմենիա»-ի անձնակազմը մի թեթեւ հեզնական ժպիտով ընդունում էին այս իրողութիւնը: Իրողութիւն, քանի որ այդ ամէնը եղելութիւն է եղել, ճշմարիտ, հետեւաբար այն կարելի է եւ իրողութիւն կոչել:

Գալիս էին եւ նրանց աւելի

երիտասարդ ընկերներ՝ նկարիչներ Սեյրան Խաթիւնի, Մարտին Պետրոսեանը, Դեղձ Աշոտը, Վրոյրը, Ռուբէն Աղալեանը, Արտաշէս Յունանեանը, քանդակագործներ Արտո Չաքմաքթեանը, Արա Շիրազը, Դաւիթ Երեւանցին: Գալիս էին եւ երիտասարդ սոսնդուկեանցիներ՝ Շահում Ղազարեանը, Յովակ Գալոյեանը, Նորիկ Գէորգեանը, Գէորգ Չեփթեանը, Վլադիմիր Աբաշեանը: Կային եւ այլ մշտական այցելուներ, սակայն կապ չուներ ոչ «երեւելիները» խմբի հետ, բայց եւ իրենց բնագավառում ոչ-պակաս յայտնի անուններ եւ ոչ-պակաս «Արմենիա»-ի նուիրեալներ. օրինակ անուանի բժիշկները՝ Զորայր Նարիմանեանը, Իգոր Տոկտայուն, Սուրէն Աւերաբեկեանը, Կիմ Շուքուրեանը, Վիգէն Մալխասեանցը, Իվան Աղաջանեանը, Աւետ Միղոյեանը...: Գալիս էին մեծ կամ փոքր ընկերակաշարներ, «գործարանատէրեր» ու շրջանային դեկավարներ, իրաւապահ մարմնի պատասխանատուներ եւ էլի օրէնքի աշխուժ չետեւողներ, բայց՝ քաղաքացիական հագուստներով:

Այստեղ սեղանները միշտ ծածկուած էին լաւ արդուկուած ճերմակ սփռոցներով, սպասքները բերուած էին Գերմանիայի Դեմոկրատական Հանրապետութիւնից (այսօր խիստ գաւեշտական է հնչում բառերի այս կապակցութիւնը): Ռեստորանի ողջ ամանեղէնի վրայ լողում էր «Intourist»-ի յայտնի լոկոն: Իւրաքանչիւր սեղանին փոքրիկ մի ծաղկաման կար եւ, իհարկէ, ոչ-դատարկ:

Արդէն 50-ական թուականներին կէսերից, մեր քաղաքացիներից բացի, «Արմենիա»-ում՝ սկսեցին երեւալ օտարերկրեայ գբօսաշրջական խմբեր, իսկ առաջին հայ գբօսաշրջիկների խմբերը սկսեցին գալ 1954 թուականից (Կրեմլեան բռնակալի երկար սպասուած մահից ուղիղ մէկ տարի անց): Այդ անդրանիկ խմբերը հիմնականում ԱՄՆ-ից էին, որոնք շատ երկար ճանապարհ էին կտրում-անցնում: Եւ որտեղ էր երեւանցին առաջին անգամ տեսնում մեր ամերիկահայ քոյրերին եւ եղբայրներին. իհարկէ «Արմենիա» ճաշարանում: Եւ մտնում էիր դահլիճ, ու հրաշալի մի նուազախումբ դիմաւորում էր «Կարինէ» երգով: «Արմենիայ»-ի նուազախումբը՝ դա մի առանձին թեմա է: Տարբեր տարիներ 1950-ականներից մինչեւ 1990-ականներին սկիզբը, մօտ քառասուն տարի, մինչեւ վերջնականապէս «Արմենիա»-ի հէրը անհօնեցին՝ ընչաքողցօրէն վաճառելով այն մի ամերիկեան ընկերութեան, որն ընդհանրապէս «Արմենիա» անունը հանեց շէնքի ճակատից, խորհելով, որ այն խանգարում է իրենց «Մարիոթ» անուանը...

Մենք ո՞ւմ գաղութն էինք, որ յօժարակամ թող սուրբիք շենշող «Արմենիա» անունը մեր տուֆակերտ կոթողից վայր բերել ու գցել աղբաթափոնների արկղը, կարծես այն բնաւ չի էլ եղել: Բայց պատմութիւնը ցոյց է տալիս, որ աղբարկղ են գցում այն անձանց, ովքեր նման խաղեր են խաղում իրենց երկրի գլխին: Ի՞նչ կայ որ.

երէկ «Արմենիա» էր, այսօր «Մարիոթ», վաղն էլ կը լինի «Էլ-Սուլէյմանի» վճարի՛ր միայն:

Մեր «Արմենիա»-ի գաւակները, որ Հրաչեայ Ներսիսեանի գլխաւորութեամբ նստում էին սրահի երրորդ դռներից աջ պատի ներքոյ սեղանի շուրջը (մի տեւական ժամանակ, ի յիշատակ մեծ արուեստագէտի, այդ սեղանի գլխավերեւը պատին փակցուած էր Հրաչեայ Ներսիսեանի շատ ճաշակաւոր դիմակ-քանդակը, ի դէպ, որը եւս «Արմենիա» ցուցադրիչ հետ նետեցին... (ձեռքս չի գնում այդ բառը գրել), բարեբախտաբար մեծն Հրաչեան այս ամէնը չտեսաւ: Բայց միտս հազար ու մի դրամատիկ պահեր են գալիս. այդ մտածողութեամբ ժամանակին մենք շատ սրբութիւններ կորցրինք: Երբ այսօր կորցնում ես քո ազգային մտածողութեան հիմքերը, այդ թուով՝ հին Երեւանի այնքան հազուադիւտ ճարտարապետական մասունքները, ապա վաղուց օրը քեզ կը յարուցի թնդանօթով... Շատ խորացանք: Յիշում էինք այն սեղանը, ուր նստած էր Հրաչեան «Արմենիա»-ի գաւակներով, եւ այն էի ասում, որ եթէ նրանք իմանային, որ մի օր իրենց սիրելի ովասիսի անուանումը պիտի փոխեն ու տեղն ինչ-որ մի «Մարիոթ» բարձրացնեն, Հրաչեան, իսկապէս որ, Շեքսպիրի բառերով կ'ասէր «Ողջ աշխարհը պոռնիկանոց է, իսկ մարդիկ՝ պոռնիկներ»:

Ի դէպ, այն տարիներին միայն «Արմենիա»-ում կարող էիր տեսնել Սփիւռքից հայրենիք եկող-գնացող անուանի դէմքերի, որոնք սիրում էին հանդիպել մեր երեւանցիներին, ճաշել «Արմենիա»-ում, ինչպէս, օրինակ, Գառզուն իր կնոջ հետ, Անդրանիկ Ծառուկեանը նոյնպէս իր կնոջ հետ, Կարպետ Սիրալը՝ իր գոյգ դուստրերի հետ, յայտնի լուսանկարիչ Իգա Կառը Անգլիայից, աշխարհահռչակ գրող Ուիլիամ Մարոյեանը, կինոբեմագրիչ Անրի Վերնէօյը կամ ամերիկեան կինոյի լեգենդ Ռուբէն Մամուլեանը, մինչեւ իսկ Գալուստ Գիւլբենկեանը՝ իր անգլոհի կնոջ հետ: Գու կարող էիր «Արմենիա»-ում նոյն սեղանին տեսնէիր նախաճաշելիս Արամ Խաչատրեանին՝ Սուրէն Քոչարեանի հետ, մեծանուն բարերարներ Ալէք Մանուկեանին՝ Սարգիս Քիւրթեանի հետ: «Արմենիա»-ի պատերը եթէ լեզու ունենային, ինչէր կարող էին պատմել:

***
«Արմենիա» հիւրանոցն ունէր երեւանի լաւագոյն վարսավիրանոցը: Եւ ոչ միայն այն պատճառով, որ այն գտնուում էր շքեղ հիւրանոցի առաջին յարկում եւ հրաշալի լուսավորուած էր, այլեւ, որ այնտեղ աշխատում էին հրաշալի վարսավիրներ վարպետ Կարոյի գլխաւորութեամբ: Կար եւ առանձին սրահ կանանց համար: Վարպետ Կարօն, ինչպէս եւ միւսները, աշխատում էին հերթափոխով՝ օրումէջ. առաւօտեան 9.00-ից մինչեւ երեկոցեան 20.00-ն: Հօրս մշտական վարպետն էր Կարօն, եւ ինձ էլ, սկսած 9-րդ դասարանից, հայրս հետը տանում էր վարպետ Կարոյի մօտ: Բնականաբար մէկ-երկու անգամ միասին գնացինք, իսկ յետոյ ես մենակ էի յաճախում «Արմենիա»-ի վարսավիրանոցը: Եւ եթէ մտնէի ու տեսնէի, որ այդ օրը վարպետ Կարօն չի աշխատում, սուս-փուս դուրս էի գալիս, որ գամ յաջորդ օրը: Վարսավիրանոցում, նստած յարմար բազկաթոռում,

սպասելիս իմ հերթին, կարող էի շատ յայտնի անձնավորութիւններ տեսնել, սակայն վարպետ Կարոյի ամենալաւագոյն յաճախողը Հրաչեայ Ներսիսեանն էր: Եթէ ասեմ, որ Հրաչեան սիրելի անձնավորութիւն էր մեր քաղաքում, կը նշանակի ոչինչ չասել: Նա պաշտուած մարդ էր եւ պաշտուած (որն, ի դէպ, ամենակարեւորն է) ժողովրդի կողմից: Նա ոչ միայն իր բացառիկ դերասանական տաղանով, իր խաղով էր գրաւել ժողովրդի սիրտը, այլ առաւել եւս իր մարդկային էութեամբ, ինքն իրենով, որ ինքը Հրաչեայ Ներսիսեանն էր: Եւ նա ինքնին աւելի վեր էր, քան դերասան հասկացութիւնը: Շատ-շատերը, հազարավորները կային, որ չէին տեսնել նրա խաղը, չէին տեսնել նրան բեմում, բայց եւ այնպէս պաշտում էին նրան: Բոլորը գիտէին, որ նա մեծ դերասան է: Բայց մեծ դերասաններ էլի են եղել եւ դեռ կը լինեն, սակայն Հրաչեան ուրիշ էր...

Նրան տեսնելը, հանդիպելը մի փոքր տօն էր: Մէկ անգամ եթէ մարդ տեսնէր նրա խորունկ ու ջինջ աչքերի կապոյտը, երբեք չէր մոռանայ այդ հայեցքը եւ կը կրէր այն մշտապէս իր հոգում: Այդ տեսակէտից Հրաչեայ Ներսիսեանին կարելի էր համեմատել միայն Աւետիք Իսահակեանի կերպարի հետ:

Հրաչեայ Ներսիսեանը Սունդուկեան թատրոնի աշխատանքի կամ փորձերի առաւօտեան սովորաբար գնում էր տաքսի մեքենայով: Եւ եթէ մեքենան առաւօտեան ժամերին կանգնում էր «Արմենիա»-ի մուտքի մօտ, ուրեմն՝ հաստատ իմացիր, որ նա գնում էր վարպետ Կարոյի մօտ: Բնականաբար Կարօն մեծ դերասանին սպասարկում էր արտասերթ: Դէ ով սիրտ կ'անէր ասելու, թէ «հիմա իմ հերթն է»: Նման մարդն անմիջապէս դուրս կը գրուէր վարպետ Կարոյի յաճախողների ցանկից: Հրաչեայ Ներսիսեանի սպասարկումն ունէր իր չգրուած օրէնքը: Վարպետը նստելուն պէս մի հինգանոց կը հանէր, կը տար Կարոյին ու կ'ասէր. «Հայդէ, մանչս, կարգադրիր, որ շուտ դափնէ մը բերեն»: Կարօն էլ իր հերթին կանչում էր հաւաքարարին, որն արդէն գոց գիտէր, թէ ինչ պիտի արուէր....

Երբ Կարօն վարպետին սափրում էր կամ մագերը յարդարում եւ այդ պահին բերում էին սուրճը, Կարօն անմիջապէս դադար էր տալիս եւ վարպետին ընկերանում սուրճի պարագայում: Ես այս պատմում եմ իմ սեփական տեսածի հիման վրայ, քանզի ամիսը մէկ-երկու անգամ յաճախում էի «Արմենիա»-ի վարսավիրանոցը, եւ Հրաչեայ Ներսիսեանն անպայման օրումէջ՝ առաւօտեան ժամերին կամ էլ փորձերից յետոյ տուն գնալիս պիտի այցելէր Կարոյին: Եւ յետոյ մի առանձին բաւականութեամբ կը բարձրանար մի յարկ վերեւ ու կ'ուղղուէր դէպի երեւելիներ սեղանը, կը նստէր իր մշտական տեղը եւ նայած տարուայ եղանակին՝ կ'ասէր. «Սա արեւը գլուխս ցուցուց, է, ինչ կ'ըսեք, չհովա՞նք քիչիկ մը, «հադէ, Մացօ»», ձմռան պահերին» «Մուսկերս կը մըսին կոր, աս ցուրտը հոգիս հանեց, է, ի՞նչ կ'ըսեք, չտաքնա՞նք քիչիկ մը, հադէ, Մացօ»»: Մացօն կամ միւս մատուցողները հրամայելուտ կատարում էին ու վարպետը մի առանձին բաւականութեամբ վա-

ՏՂԱՔ, ՊԻՏԻ ՎԱՁԵՆՔ...

ՀՐԱՅՐ ՃԷՊԷՃԵԱՆ

1960-ի վերջաւորութեան եւ 1970-ի սկիզբի տարիներն էին: Պէյրուսի Հայ աւետարանական կեդ- րոնական բարձրագոյն վարժարան՝ էշրեֆիէ: 14 տարիներ ապրեցայ այս կրթական հաստատութեան մէջ, ինչ որ կը նշանակէ, թէ հոն անցուցի մանկապարտէզի առաջին կարգէն մինչեւ երկրորդական դասարաններ, նաեւ շրջանաւարտ դարձայ հոնկէ:

Այս ժամանակամիջոցին ապրեցայ տարբեր դասընկերներու հետ, նաեւ՝ ուսուցիչ-ուսուցչուհիներու, որոնք դրոշմեցին ազգային-քրիստոնէական ու ընկերային նկարագիր՝ կրթական ծրագիրին ընդմէջէն: Ապրեցանք մեր մանկութեան, պատանեկութեան եւ դէպի երիտասարդութեան տանող իւրաքանչիւր հանգրուանը, որմէ իւրաքանչիւրը իր բնոյթով եւ յարաբերութիւններով բան մը աւելցուց մեր կրթական կեանքին վրայ: Այս բոլորը կարծէք երէկ էր: Կարծէք՝ այնքան արագ եւ շուտ անցան տարիները՝ հասնելով այսօրուան. նաեւ ժամն է մէկ կողմէ հասունութեան, բայց նաեւ՝ «տերեւաթափի»: Այս վերջինը կեանքի «պարտադրանքներէն» մէկն է, որ պէտք է նաեւ ընդունիլ...:

Բայց պէտք է նաեւ վերադառնալ «երէկուան»՝ 1960-1970 տարիներուն, երբ տարբեր ձայներ, ուսուցումներ, յանդիմանութիւններ ու տակաւին, չարութիւններ եւ պատիժներ կ'ամբողջացնէին մեր կեանքերը: Այսպէս, քար առ քար, այս բոլորը կը կերտէին մեր նկարագիրը՝ հիմքը դնելով հայեցի ու քրիստոնէական նկարագիրին որպէս հայկական վարժարանի յարկին տակ համախմբուած աշակերտներ պատրաստելու համար մեզ վաղուան, որ արդէն այսօրն է: Այդ տարիներուն չեմ գիտեր, թէ կրնայի՞նք «տեսնել» այսօրը: Բայց ուրախ եմ, որ ապրեցայ այդ բոլորը հայկական վարժարանին մէջ, որպէսզի տեսնեմ այսօրը՝ իր ամբողջութեան մէջ...: Այդ «ամբողջութիւնը» մէկ մէկ պէտք է քակել, որպէսզի կարելի ըլլայ տեսնել նոյնինքն այդ ամբողջութեան հիմքը դնող(ներ)ը: Ո՞վքե՞ր էին եւ ինչպէս ըրին այս բոլորը:

Այդ մէկ մէկ քակուած իրականութիւններուն մէջ էր նաեւ Վարդգէս Էսքիպաշեանը՝ մեր մարմնակրթանքի ուսուցիչը, որուն յաճախ կրկնուող նախադասութիւնները մարմնակրթութեան դասապահներուն՝ «Տղա՛ք, պիտի վազենք...»:

Շրջանաւարտ եղած էր Կեդրոնական բարձրագոյն վարժարանէն, հետեւած էր մարմնակրթութեան դասընթացներու մասնագիտութեան Լիզպոնի մէջ եւ վերադառնալով Պէյրուսի՝ լծուած էր նուիրական առաքելութեան-ասպարէզին՝ ուսուցչական գործին: Այսպիսով սկսած էր իր կեանքի ասպարէզը՝ նոյնինքն իր ուսանած վարժարանին մէջ:

Հաւատացած ու նուիրուած էր իր ընտրած մասնագիտութեան, բայց նաեւ նոյն այդ մասնագիտութիւնը առիթ էր ուսուցչական եւ կրթական գործին նուիրուելու: Իրեն համար մարմնակրթանքը աշակերտին դաստիարակութեան մէկ ամբողջական ծրագրի կարեւոր միաւորն էր: Կարելի չէր զայն նկատել երկրորդական կամ անցողակի, ճիշդ այդ պատճառով

խիստ էր ու խստապահանջ: Մէկ կողմէ կու տար իր լաւագոյնը, բայց նաեւ կ'ակնկալէր նոյնքանը: Այս իմաստով, մարզանքի դասապահները մէկ կողմէ դարձան հետաքրքրական, բայց նաեւ յոգնեցուցիչ եւ ոչ ժամանցի առիթներ: Կային՝ պըն. Վարդգէսը եւ իր ցուցմունք-հրահանգները՝ «Տղա՛ք, պիտի վազենք...»:

Վազելը իրեն համար դպրոցի շրջափակին մէջ չէր կատարուեր, այլ՝ դպրոցէն դուրս: Գծած էր իր յստակ քարտէսը: Դուրս պէտք էր գալիսք դպրոցին մեծ դռնէն եւ թեքուելով ձախ՝ նպարավաճառ Ագարի քովի նեղ գաւիթայրէն իջնելով, ապա աջ՝ Մոնթէ Նապահանի աստիճաններուն քովէն դէպի վեր, դարձեալ աջ գորաւոր գաւիթներէն ելլելով՝ հասնելու համար Ս. Յակոբ եկեղեցի հանդիպած ճամբուն անկիւնը, ապա թեքուելով աջ՝ հասնելու համար դպրոց: Այս շրջագայութիւնը պէտք էր ընել երկու կամ երեք անգամ: Վազելուն հետ կար նաեւ «հանդիսատեսներու» հոծ բազմութիւնը...: Հայր-մայր, դուռ-դուրս, նպարավաճառ, կոշկակար՝ բոլորը ծանօթ. անոնք պիտի հետեւէին մեզի, բայց արդեօք մեր խնթութեան անպայմանօրէն հարց տալով, թէ՞ «այս չորձախները ինչո՞ւ փողոցները կը վազեն...»:

Մեր այս վազելու գործընթացը չունէր եղանակի լաւ ու ամպոտ օրերու հասկացողութիւն: Պիտի վազէինք նաեւ անձրեւոտ օրերուն, կարելի չէր փախուստ տալ՝ պատճառաբանելով եղանակը... Տակաւին ի՞նչ իօսք՝ «սուտ» հիւանդ ձեւացնողներուն ճակատագիրին մասին: «Գլուխս կը ցաւի» եւ կամ «Չբըմութիւն ունիմ»-ներով կարելի չէր համոզել պըն. Վարդգէսը: Կրնար ձեռքը դնել մեր ճակտին՝ ստուգելու համար, թէ՞ Չբըմութիւն ունի՞նք թէ՞ ոչ, եւ կամ մեր աչքերուն նայելով ըսէր՝ «բան մը չունիս...»:

Վարդգէսը նաեւ հիմնադիր անդամ էր ԼԵՎԱՄ-ի խաղերուն եւ անոր յանձնախումբերուն. այս իմաստով մեզ կը պատրաստէր այդ միջդպրոցական մրցումներուն եւ խաղերուն: Կ'պարէր այդ բոլորը իր ամբողջ էութեամբ: 100 մեթր վազք, դրօշաբաշտ, մէկ քայլ ոստում, պասքեթպոլ, վոլիպոլ, ֆուտպոլ եւ տակաւին... Այս բոլորը իրեն համար նուիրական կեանք էր, որ պէտք էր ջամբէր հաչ նոր սերունդին: «Քոչ» էր... Գիտէ՞ր՝ ո՞ւր եւ ինչպէ՞ս պէտք էր ցուցմունք տար, բայց նաեւ կը բարկանար ու կ'ընդվզէր սխալներուն համար: Կեդրոնական բարձրագոյն վարժարանին կողքին նաեւ կը պաշտօնավարէր Սոֆիա Յակոբեան վարժարանին մէջ. ԼԵՎԱՄ-ի խաղերուն, եթէ պիտի ճակատէինք Սոֆիա Յակոբեան վարժարանին

ՏՂԱԻՌՈՒԹԻՒՆ

ԶԱՆ ԹԱԻՌԻՉ

ՆԵԿՏԱՐ ԳԱՐՈՒՆԻ

Ինչպէս գիտենք, լրացաւ 8րդ տարին «Ջան Թաւրիզ»ի հիմնադրման՝ Գործադիր վարչութեան:

Ի խորոց սրտի գալիս եմ իմ երախտագիտական խօսքն ասելու բոլոր անդամ-անդամուհիներին, որոնք բոլորիս ծանօթ են իրենց մշտական գործունէութեամբ, նիւթական թէ բարոյական մասնակցութեամբ՝ պայքարելով շատ ու շատ խոչընդոտներ ղէմ եւ միշտ յաջողակ լինելով:

Կ'ուզեմ նշել շատ գեղեցիկ մտայնացումը վարչութեան, որ կազմակերպել էր Ս. Թաւրէսու առաքելի ուխտագնացութեան օրուայ վերջիշումը Կիրակի, Յուլիսի 14ին: Լա Քրեսենթիա զբօսայգու ծառախիտ շրջանում հաւաքուած մօտ 200 հոգինոց բազմութիւնը ունեցաւ հոգեկան բաւարարուածութեան անմոռաց պահեր:

Շատ բարձր է իմ տպաւորութիւնը, որ տողերն անգոր են արտայայտելու:

Կատարուեց «Հայր մեր»ի եր-

դէմ պըն. Վարդգէս միայն հեռուէն կը հետեւէր իր «բոլոր» տղոց... Վերջապէս՝ բոլորս ալ իր «տղաներն» էինք՝ հայ աշակերտները, որոնց միջեւ խտրութիւն չկայ, բոլորս սիրելի էինք իրեն համար, կարեւոր էր, որ իւրաքանչիւրս լաւ մեծնայինք: Այդ համոզումէն մեկնած՝ խտրութիւն չէր դնել իր կեցուածքով եւ հեռուէն կը հետեւէր իւրաքանչիւրիս:

Պըն. Վարդգէս Էսքիպաշեան իր կրթական ծառայութիւնը շարունակեց Հռիփսիմեանց վարժարանին մէջ: Ժողովրդային ասացուածքը կ'ըսէ՝ թէեւ լեռները իրարու չեն հանդիպիր, բայց մարդիկ անպայման կը հանդիպին: Տարիներ ետք պըն. Վարդգէսին հետ դարձեալ սկսայ հանդիպիլ, բայց այս անգամ զաւակներուս միջոցով՝ Հռիփսիմեանց վարժարանին մէջ: Տարիներու ընթացքին բոլորս ալ փոխուած էինք, նաեւ ինք, բայց իր ուժը, կորովը եւ նուիրումը նոյնն էին: Հաստատ իր կողմին կարծես միայն՝ «երէկ» էր, որ սկսած էր իր ասպարէզին եւ կը շարունակէր սորվեցնել նոյն աշխուժութեամբ: Ատենը մէկ Հռիփսիմեանցի մէջ կը հետեւէր իր դասաւանդումներուն, բայց կ'երթայի անցեալի էշրեֆիէի փողոցները, ուր կար իր ձայնը, որ մեզ կը մղէր՝ «Տղա՛ք, պիտի վազենք...»: Ուժն էր, որ եթէ տարիքին հետ չտկարացաւ, բայց հիւանդութեամբ սկսաւ շիջիլ... Կ'իմանայի, թէ պըն. Վարդգէս

գեցողութիւնը, ապա մատուցուեցին համադամ ուսելիքներ:

Յատկապէս ուզում եմ նշել մեր անուանի եւ շնորհալի արուեստագետ Աշոտ Ամիրխանեանի ստեղծագործութիւնը՝ վանքի «մաքեթը», որ կարծես Թաւրէի վանքն էր՝ սլացիկ կանգնած մեր դիմաց. այն մեզ տանում էր դէպի անցեալ, ուղեկցում էր խաղաղութեամբ, անտեսանելի դարձնում տեսանելի, լուսաւորում էր աստուածային լոյսով, որը թափանցում էր մարդկային հոգու խորքը եւ ուխտաւորին կանչում էր աղօթքի:

Մեր աւանդական սովորութիւնները եւ մշակույթը ազգի գոյատեւման ու յաւերժութեան միջոցներն են, իսկ մեր հարուստ լեզուն մի մեծ գանձ է, որ պիտի պահենք եւ պահպանենք:

Կրկին անգամ շնորհակալութիւն եմ յայտնում գործադիր մարմիններին՝ իրենց նպատակի իրագործման համար՝ ցանկանալով կորով, ուժ, յաջողութիւն եւ յարատեւութիւն:

Կեցցէ՛ «Ջան Թաւրիզ»ը:

անհանգիստ էր: Վերջին անգամ գինք տեսայ Հռիփսիմեանց վարժարանին 90-ամեակի ճաշկերոյթին, փետրուար 2013-ին: Ողջագութեանցս: Իմ «հին» ուսուցիչներէս էր, ես ալ՝ իր նոյնքան «հին» աշակերտներէն: Դժուար էր իրեն համար խօսիլ: Բայց ամէն ջանք ըրաւ, որպէսզի ըսէ եւ հասկցնէ՝ «Կը կարգամ յօդուածներդ եւ հպարտ եմ: Շարունակէ՛...»:

Պըն. Վարդգէսին ուժը մտաւ իր վերջնական հանգիստին մէջ, բայց մնաց պըն. Վարդգէսին ձայնը, որ մեր կեանքերուն տուաւ նոյնքան մղիչ ուժն ու պատգամը՝ «Տղա՛ք, պիտի վազենք...»: Ան տուաւ ուժը վազելու, բայց նաեւ ապրելու, կեանքի մէջ «վազելու»-ու իտեպի եւ արժէքի հասկացողութեամբ: Պըն. Վարդգէսը՝ «քոչըը», հաւատաց, որ աշակերտին կրթութիւնը իր ամբողջական դաստիարակութեան մէջ է: Այս առումով ան չինայեց թէ՛ ուժ եւ թէ՛ նոյնքան ձայն, որպէսզի մեզ մղէ կեանքի մէջ միշտ վազելու...:

Պըն. Վարդգէսը «հին» ուսուցիչ մըն էր, որ երբեք «չհինցաւ», որովհետեւ հաւատաց իր առաքելութեան եւ գործին կարեւորութեան, հաւատաց որ՝ հայ տղաքը պէտք է վազեն հայօրէն, հայութեամբ եւ հայուն համար...:

«Տղա՛ք, պիտի վազենք...»: Անցեալէն յուշ, բայց՝ այսօրուան եւ վաղուան համար ապրելու մղիչ ուժ...:

2013-2014 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԻ ՄԵՐՏԻՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱՄՈՒՏԸ

«Թող որ գրկիդ մէջ ամուր ապաստան,
Քեզ սիրելի սորվի՛նք մեր քաղցր Հայաստան»
Եղուարդ Տարօնեան

19 Օգոստոս, 2013-ն է. շուտով պիտի հնչէ Մերտինեան Հայ Աւետարանական Վարժարանի վերամուտի առաջին զանգը. նախորդ գիշերը շատեր անձկութեամբ սպասեցին առաւօտը, դպրոցական առաջին օրն էր...

Ամէն կողմ խանդավառութիւն կը տիրէ. միայն նորեկներն են, որոնք մտահոգ կը դիտեն իրենց շրջապատը... ո՞վքեր պիտի ըլլան իրենց ընկերները...

Սպասուած զանգը հնչեց ժամը 8:00ին: Ուսուցիչներու օգնութեամբ աշակերտները շարուեցան դասարանային կարգով, բակին մէջ, ուր տեղի ունեցաւ նոր տարեշրջանի վերամուտի պաշտօնական հանդիսութիւնը: Բացի աշակերտներէն, ներկայ էին նաեւ մեծ թիւով ծնողներ:

Հանդիսութիւնը սկսաւ ամերիկեան եւ հայկական զոյգ քայլերգներու ունկնդրութեամբ, աշակերտները կատարեցին տարուան առաջին ուխտերը՝ անգլերէն եւ հայերէն լեզուներով որմէ ետք խմբովին արտասանեցին 23րդ Սաղմոսը:

Բացման աղօթքը կատարեց եւ վերամուտի իր անդրանիկ ողջոյնի խօսքերը փոխանցեց Վեր. Յովսէփ Մաթոսեանը. ապա խօսք առաւ վարժարանի տնօրէնուհի Տիկ. Լինա Արսլանեանը. ինչպէս միշտ՝ ան «լաւատեսութեամբ եւ խանդավառութեամբ» դիմաւորեց ուսումնական նոր տարին, բարի գալուստ մաղթեց իր հին ու նոր աշակերտներուն, պատկան մարմիններու ներկայացուցիչներուն, ուսուցչակազմին, պաշտօնէութեան եւ անշուշտ բոլոր ծնողներուն: Ան շեշտեց Մերտինեան վարժարանի նպատակը՝ «հայ մանուկին ջամբեր որակաւոր ուսում եւ գիտութիւն, ինչպէս նաեւ հայեցի եւ քրիստոնէական դաստիարակութիւն»: Արդարեւ, մեծ համոզումով կը կրկնէք Արամ Ա. Վեհափառ ՀՕՐ խօսքը՝ «Սփիւռքի մէջ մեր ոտքին տակ չունէինք հայրենի հող, սակայն մեզի համար եկեղեցին, Դպրոցն ու Հայ Մշակութիւնը դարձան Հայրենիք. ո՛չ ոք չի կրնար թերազնահատել այս երկու նուիրական կառուցներուն վիճակուած սրբազան դերը»:

Այնուհետեւ Տիկ. Արսլանեանը

խօսեցաւ վարժարանի շրջափակէն ներս տեղի ունեցած հիմնական վերանորոգման աշխատանքներուն մասին, յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց շինութեան յանձնախումբի ժաջան ատենապետ Պրն. Գօգօ Պալեանին, ներկայացուց նոր ուսուցիչներ՝ Տիկ. Մարիթան Գէորգեանը՝ մանկապարտէզ, Տիկ. Արմինէ Նալպանտեանը եւ Մարիա Եարայեանը՝ նախակրթարան-միջնակարգ, եւ Պրն. Թոմիկ Իրանտեանը՝ մարզական պատասխանատու:

Տիկ. Արսլանեանի խօսքի աւարտին, Տէրուական աղօթքի երգեցողութեամբ վերջ գտաւ 2013-2014 տարեշրջանի վերամուտի պաշտօնական հանդիսութիւնը. աշակերտները՝ իրենց դաստիարակներու առաջնորդութեամբ ուղղուեցան իրենց դասարանները:

Նոյն օրը, առաւօտեան ժամը 9:30ին տեղի ունեցաւ Մերտինեան վարժարանի նախամանկապարտէզի պաշտօնական վերամուտի հանդիսութիւնը:

Բացման աղօթքը կատարեց Տիկ. Լինա Էքմէքճեանը, Հոգաբարձութեան կողմէ ողջոյնի խօսքերով ելոյթ ունեցաւ Օրդ. Հելէն Հայկը, ապա խօսք առաւ նախամանկապարտէզի պատասխանատու՝ Տիկ. Մակի Թօփալեանը, որ բարի գալուստ մաղթեց ներկաներուն եւ հրաւիրեց ծնողները, որ հանդիսութեանէն ետք այցելեն իրենց զաւակներուն դասարաններն ու խաղապահը:

Վերջին անգամ ելոյթ ունեցաւ Տնօրէնուհի Տիկ. Լինա Արսլանեանը, որ իր կարգին ողջունեց ներկաները, անոնց տուաւ կարգ մը տեղեկութիւններ, բացատրեց կարգ մը օրէնքներ եւ մաղթեց որ կակուղ թաթիկները ունենան բարի եւ յաջող տարի մը:

Հաջար փառք ու պատիւ Հայ Դպրոցին, որ ո՛չ միայն ուսում ու կրթութիւն կը ջամբէ հայ մանուկին, ո՛չ միայն ազգային նկարագիր կը կերտէ, այլ նաեւ տիպար հայ քրիստոնէաներ կը պատրաստէ, որոնք գալիքի մեր առաջնորդները պիտի դառնան, որոնք պիտի շարունակեն Ս. Մեսրոպի, Քաջ Վարդանի ու բազմահազար հին թէ նոր հայ հերոսներու զծած սրբազան ուղիով ընթանալ եւ շարունակել անոնց անգնահատելի առաքելութիւնը:

ՀԲԸՄ ԿԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԳԱՐԲԱՐԸ ՅԱԶՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԱՎԱՐՏԵՑԱԻ

ՀԲԸՄի բոլոր ամառնային ծրագիրներուն նման, ՀԲԸՄի Փաստինայի ամառնային ճամբարն ալ եւս՝ Յունիս 24էն Օգոստոս 2, տրամադրեց հոգատար շրջապատ մը, ուր երեխաներն ու պատանիները կրնային զարգացնել, զնահատել ու սիրել իրենց մշակութային ժառանգութիւնը՝ կազմելով բարեկամութիւններ իրենց ազգակից ընկերներուն հետ:

Երկրորդ տարին ըլլալով, աւելի մեծ թիւով մասնակցողներ ոգեւորութեամբ կը սպասէին այս նախաձեռնութեան, որուն ընթացքին անոնք անցուցին հինգ անմոռանալի շաբաթներ՝ հանդիպելով նոր ընկերներու, վայելելով հաճելի ժամանց ու խաղերու ծրագիրներ՝ մարզական խաղեր, արուեստներու ուսուցում, խոհարարութիւն, համակարգիչներու գործածման հմտութիւն, եւ այլն:

ճատրակ եւ պաշտպանողական արուեստի գործունէութիւններ, ինչպէս նաեւ ճամբարին մասնակցելու կարելիութիւն տրուած է 3-6 տարեկան մանուկներու համար, մասնագիտական ծրագրով եւ յարմարելով անոնց պահանջներուն»:

Տիկ. Սէօլմեզեան եղած է ՀԲԸՄի թեան Գալիֆորնիոյ ճամբարի տնօրէնուհին անոր հիմնադրութեան ի վեր, ան իր հետ բերած է տարիներու փորձառութիւն երեխաներու աճման եւ զարգացման մարզերուն մէջ՝ ինչպէս նաեւ երկարամեայ միութենական ծառայութիւն Միջին Արեւելքի եւ Գալիֆորնիոյ մէջ, ընկերային եւ սկստակական շարժումներուն հետ առնչուած:

Ամերիկեան ճամբարի Ընկերակցութեան որդեգրած օրէնքներով այս ճամբարին ալ նպատակն է ստեղծել ապահով մթնոլորտ,

ճամբարին մասնակցեցան 140է աւելի՝ 3էն 13 տարիքի երեխաներ, որոնք վայելեցին հսկողութիւնը փորձառու երիտասարդներու, ՀԲԸՄի Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան կեդրոնին մէջ:

ճամբարի մասնակցողները սորվեցան թատերախաղեր, երգեր, հայոց պատմութիւն ու հայկական պարեր: Իւրաքանչիւր Չորեքշաբթի օր ուրախութիւնը կը հասնէր իր գագաթնակէտին, երբ կարճ ճամբորդութիւններով անոնք կ'այցեցէին Փաստինայի պատանեկան անջրպետային թանգարանը, Լոնկ Պիչ քաղաքի ձկնարանը կամ Լա Պրէսի «Tar Pits»ը:

ճամբարի ընդհանուր պատասխանատու Տիկ. Կարինէ Սէօլմեզեան հետեւեալ տեղեկութիւնը կու տայ. «Մենք հարց տուինք նախորդ տարուան մասնակցող երեխաներու ծնողներուն եւ իրենց պահանջքին եւ մեծամասնութեան փափաքին ընդառաջելով՝ այս տարուան ծրագրին մէջ աւելցուցինք

ոգեւորիչ եւ հոգատար շրջապատ մը բոլոր մասնակցողներուն համար: Պատանիները կը վայելեն մարզազաշտը, ընդարձակ բակը, պարի եւ երգի սենեակները, համակարգիչի դասարան մը՝ սարքաւորուած եւ մասնագիտացուած արհեստավարժութեամբ, թատերասրահ մը երգի եւ թատերգութեան համար ու սարքաւորուած խոհանոց մը խոհարարական դասերու համար: Ունենալով հսկիչ պահակ մը, ծնողները մտքի խաղաղութիւնը ունէին վստահ զիտնալով թէ ապահովութիւնը ամենէն կարեւոր ազդակներէն մէկն է ՀԲԸՄի Փաստինայի ամառնային ճամբարի ծրագրին համար:

Յիշողութեան արժանի է նաեւ՝ 27 աշխոյժ առաջնորդներէ, խորհրդատուներէ, ինչպէս նաեւ 15 կամավորներէ կազմուած պատանի ու երիտասարդ միութենականներու խումբ մը իր մասնակցու-

ՆՈՐ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐ ԵՒ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՊՐԻՍՄԱԿԵՆ ԴԻՏՈՒԾ

Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի Հոգեւորականաց Վարչական Ժողովը տեղի ունեցաւ Երեքշաբթի, Օգոստոս 20, 2013-ին, առաւօտեան ժամը 10:00-ին, Առաջնորդարանի «Սիպիլ Աբրահամեան» ժողովասրահին մէջ, նախագահութեամբ Թեմիս Առաջանորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի եւ Հոգեւորականաց դասուն, որուն ներկայ էին՝ Հոգշ. Տ. Տաճատ Ծ. Վրդ. Եարտրմեան, Արժ. Տ. Մանուկ Ա. Քհնյ Մարգարեան, Արժ. Տ. Եղիա Ա. Քհնյ Հայ-րա-պետեան, Արժ. Տ. Վազգէն Քհնյ Մովսէսեան, Արժ. Տ. Տաթեւ Քհնյ Յարութիւնեան, Արժ. Տ. Աւետիս Քհնյ Աբովեան, Բրշ. Մկրտիչ Սրկ. Քիսազիկեան, որպէս Վարիչ Երիտասարդաց Բա-ժան-մուն-քին, եւ Մաշտոց Չօպանեան, որպէս Վարիչ Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Բա-ժան-մուն-քին:

Սրբազան Հօր բացման աղօթքէն ու բարի գալուստի խօսքէն յետոյ, ան ներկայացուց ժողովի օրակարգը, որ կ'ընդգրկէր հետեւեալ նիւթերը՝

- 1. Առաջնորդարանի հետ Ծուխերու կապի աշխուժացում
2. Երիտասարդական ծրագիրներ՝ ACYO, CYMA, Ամառնային ձամբար եւ ինքնութեան ծրագիր
3. Կիրակնօրեայ եւ Շաբաթօրեայ Վարժարաններ
4. Եկեղեցւոյ մարտավարութիւն
5. Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակ
6. Հոգեւորականաց Հանգստեան թոշակի քննարկում
7. Հոկտեմբեր 15-ի Հոգեւորականաց ժողովի նախապատրաստութիւն

Ժողովականները այս օրակարգի նիւթերը քննարկեցին ի մտի ունենալով հետեւեալ կէտերը՝

- 1.- Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ Մարտավարութիւնը: Մարտավարութիւն ըսելով կը հասկնանք, առաքելութիւնն ու նպատակը Եկեղեցւոյ, թէ ինչպէս կարելի որոնելու որդեգրել ձեւեր ու մեթոտներ, որով կարելի ըլլայ մեր հաւատացեալ ժողովուրդի գաւակներուն կեանքին ու աւօրեային մէջ իմաստ ստանայ Եկեղեցին որպէս իրենց հարազատ հոգեւորտունը, հոն ուր անոնք հոգեւոր ծնունդ ստացան Սուրբ Աւագանէն մկրտութեան խորհուրդով, հոն ուր փրկչին Յիսուս Քրիստոսի փրկարար Մարմինն ու Արիւնը, որպէս Հոգեւոր սնունդ, ու տակաւին, հոն ուր աստուածային օրհնութեամբ եւ շնորհքով փոքրիկ եկեղեցիներ կը կազմուին Ս. Պատկի խորհուրդով:

Ահա այս իմաստով, մարտավարութեան այս շրջագիծէն ներս նկատի առնուած են հետեւեալ աշխատանքային ծրագիրները.-

- ա.- Հաւատացեալներու մասնակցութիւնը Պատարագի երգեցողութեան որպէսզի անոնք մասնակից դառնան Պատարագի խորհուրդին եւ դիտողի դերին ու կրաւոր-րա-կան վիճակի մէջ չըլլան: Առձեռն Պատարագի գրքովի պատրաստութիւն, որ փորձառական ընթացքի մէջ է, որպէսզի եկեղեցւոյ դպրաց դասին հետ միասին հաւատացեալները մասնակցին երգեցողութեան:
բ.- Սուրբ Մկրտութեան խոր-

հուրդին բացատրութիւնը ծնողներուն եւ կնքահօր, որպէսզի մկրտութեան արարողութիւնը չգառնայ սոսկ ծիսակատարութիւն, այլ՝ պատասխանատուութիւն, որպէս հոգեւոր ծնունդ երեխային: Այս իմաստով հանդիպումներ տեղի պիտի ունենան ծնողներու եւ կնքահօր հետ միասին: Այս աշխատանքները պիտի սկսին 2014 թուականին:

գ.- Օր ըստ օրէ թիւը առաւել եւս կ'աճի ընտանեկան յարկէն ներս դժուարութիւններու, բռնութիւններու, անհասկացողութեան, ֆինանսական եւ այլ վիճակներու, որոնք կ'աւարտին կամ ամուսնալուծմամբ եւ կամ որոշ բարդութիւններ չառաջացնելով եւ անոնց բացասական հետքը թողելով տան անդամներուն, եւ ի մասնաւորի երեխաներուն վրայ: Այս իսկ իմաստով, Արեւմտեան Թեմին ներս սկսած նոր ծրագիր մը «Տաթեւ», որ կը միտի օգնութեան ձեռք եր-կա-րելու այսպիսի պարագաներուն, որտեղ կարիք կը զգացուի սիրոյ ու գուրգուրանքի: Ահա այս ծրագրին մաս կազմող ծառայութեան նոր աշխատանք մըն է որ պիտի սկսի «Ամուսնութեան Խորհրդատուութիւն» (Marriage Counseling), ուր տեղի պիտի ունենան դասախօսական շարքեր, խորհրդատուութիւններ բոլոր անոնց որոնք կը պատրաստուին իրենց ընտանեկան բոյնը շինելու, որպէսզի կարենան դիմազրաւել այսօրուս դժուարութիւնները ամուր պահելու համար աստուածային սիրոյ բոցը: Այս ծրագրի նախապատրաստական աշխատանքները պիտի սկսին 2014 թուականին:

դ.- Նկատի առած ընտանեկան այս դժուարութիւնները, 2011-ին, Սրբազան Հօր օրհնութեամբ եւ Տ. Վազգէն Քհնյ Մովսէսեանի գլխաւորութեամբ կեանքի կոչուեցաւ «Տաթեւ» գրասենեակ օգնութեան ձեռք երկարելու ընտանքներուն, ու մանաւանդ անոնց որոնք կ'ենթարկուին այսպիսի վիճակներու:

ե.- Եկեղեցոյ մարտավարութեան հետ կապուած մէկ այլ ուրիշ ծրագիր մը եւս քննարկուեցաւ, պաշտօնաթերթի եւ կայքէջի մը վերսկսիլը (Open Window), մեր ժողովուրդի գաւակներուն տրամադրութեան տակ դնելու նիւթեր, հարցեր, քննարկումներ, տեսակէտներ կապուած մեր ընկերային, դաստիարակչական, եկեղեցական ու հոգեւոր մարզէն ներս:

զ.- Հայոց Ցեղասպանութեան 100-Ամեակի պատրաստութեան աշխատանքները:

2015 թուականը կարելոր թուական մը պիտի ըլլայ մեր Հայ ժողովուրդի գաւակներուն համար, ոչ որպէս նահատակութեան չիշեցում, այլ որպէս յարութեան ու նոր կեանքի հրաւէր կոչ, «Անցեալը յարգելու, ներկան ճանչնալու եւ ապագան կերտելու» իմաստով: 100-Ամեակի աշխատանքային ծիրին մէջ կան հետեւեալ ծրագրերը.

- ա.- Պատաններու պատրաստութիւն, որոնց վրայ արձանագրուած «100-Ամեակ Ցեղասպանութեան, Յարութիւն եւ Կեանք: Յարգել Անցեալը, Ճանչնալ Ներկան, Կերտել Ապագան» խորագրով:
բ.- Տեսաերիզի ցուցադրութիւն «Ցեղասպանութեան Որբերը» հեղինակ՝ Պարետ Մարոնեան:
գ.- Յուշարձանի գեղարվւմ, Շաբ.ը էջ 19

ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տ. ԽԱԺԱԿ ԱՐՔ. ՊԱՐՍԱՍԵԱՆ ՔԱՅԱՆԱՅ ՁԵՌՆԱԴԻԵՑ ԲՐՇ. ԱԲԵՏԻՍ (ՃԱՍԹԸՆ) ՍԱՐԿԱՒԱԳ ԱՃԱՍԵԱՆԸ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Խաթակ Արք. Պարսամեան քահանայ ձեռնադրեց Տալլաս Թէքսասի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ Հոգեւոր մատակարար՝ Բրշ. Աւետիս (Ճասթըն) Սրկ. Աճամեանը:

Ձեռնադրութեան արարողութիւնը, հոծ թիւով հաւատացեալներու մասնակցութեամբ, տեղի ունեցաւ Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ մէջ: Շաբաթ, Օգոստոս 24, Երեկոցեան տեղի ունեցաւ Կոչման արարողութիւնը: Իսկ Կիրակի, Օգոստոս 25, Եպիսկոպոսական Ս. Պատարագի ընթացքին կատարուեցաւ ձեռնադրութեան եւ օծման արարողութիւնը: Ձեռնադրութեան խորատելիակին էր Առաջնորդարանի Գրիգոր եւ Գլարար Չոհրայ Տեղեկատուութեան Կեդրոնի տնօրէն Հոգշ. Տ. Դանիէլ Վրդ. Ֆրնտրեան: Ներկայ էին նաեւ Առաջնորդի Փոխանորդ Հոգշ. Տ. Սիմէոն Արք. Օտայաչեան, Արժ. Տ. Ներսէս Ա. Քհնյ, ձեռնադրուողի Արժ. Տ. Մարտիրոս Ա. Քհնյ, Ձեռնադրուողի Արժ. Տ. Միքայէլ Քհնյ, Տէվէճեան: Կնքահայրերն էին Վարդան եւ Արա Աճամեաններ:

Երգեցողութիւնը կատարեց եկեղեցւոյ դպրաց դասը՝ ղեկավարութեամբ Ս. Վարդան Մայր Տաճարի դպրաց դասի խմբավար Խորէն Մէլխիսեանի:

Թեմակալ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը նորընծայ քահանային ձեռնադրութեան ձեռքերը Ս. Միլոռնով օծելու պահուն զայն վերանուանեց Տէր Դեռնոյ Քահանայ:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը ի մէջ այլոց ըսաւ. «Ղուկասի Աւետարանի Դ. գլխի 18-րդ համարին մէջ կը կարդանք. «Տիրոջ հոգին իմ վրաս է, զիս այս պատճառաւ իսկ օծեց. զիս զրկեց աղքատներուն աւետարանելու, սրտաբեկ հոգիները բժշկելու եւ գերիները ազատելու...»: «Որեւէ ձեռնադրութեան ընթացքին, ինչպէս այսօր, ներկաները ակնաստես կ'ըլլան մեծ հրաշք-խորհուրդի կատարման. ձեռնադրուող անձը տարբեր անձ մը կը դառնայ: Այս փոփոխութիւնը տեսանելի չէ մեր աչքերուն: Սակայն շատ խոր ազդեցութիւն ունի ձեռնադրուողի ներաշխարհին մէջ: Այսօր, Սուրբ Հոգին ներգործեց Աւետիս (Ճասթըն) Սարկաւազ Աճամեանին վրայ եւ ան նոր անձ մը դարձաւ, հովիւ մը՝ Յիսուս Քրիստոսի հօտին: ... Այսուհետեւ այս նոր անձը Քրիստոսը պիտի ներկայացնէ իր հօտին եւ իր հօտը՝

Յիսուս Քրիստոսին: ... Այսօր՝ պատասխանատուութեան ծանր բեռ մը կը դրուի նորած Տէր Դեռնոյի ուսերուն: Եւ ես խոր հաւատք ունիմ որ "իր լուծը քաղցր պիտի ըլլայ եւ իր բեռը՝ թեթեւ": ... Աստուած մեզմէ իւրաքանչիւրին համար մասնաւոր ծրագիր մը ունի: Մեր պարտականութիւնն է գիտակցիլ այդ ծրագիրին եւ քաջութիւնը ունենալ ընդունիլ եւ իրականացնել այդ ծրագիրը: ... Իմ մաղթանքս է որ մեր Տէրը առաջնորդ անդամայն Տէր Հօր, պաշտպան է զինք եւ յաջողութեամբ պսակի իր նոր առաքելութիւնը: Թող Տէրը օրհնէ Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ հաւատացեալները, որոնք անհամբերութեամբ կը սպասէին այս օրուան»:

Յաւարտ Ս. Պատարագի՝ ներկայ հաւատացեալները եկեղեցւոյ դասին մէջ շնորհաւորեցին նորած Տ. Դեռնոյ Քհնյ, Աճամեանը եւ համբուրեցին Ս. Միլոռնով օծուած անոր ձեռքը:

Տէր Դեռնոյ Քահանան իր քառասունքի շրջանը պիտի անցնէ Ս. Ներսէս Ընծայարանին մէջ:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Քահանայական ձեռնադրութեան ետք՝ եկեղեցւոյ ծիսական խորհուրդը ընդունելութիւն մը սարքած էր Hilton Dallas Lincoln Center-ի մէջ: Հանդիսութեան բացման աղօթքը կատարեց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Խաթակ Արք. Պարսամեան, որ ըսաւ. «Եւ շատ ուրախ եմ որ դարձեալ կը գտնուի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ ծուխին մէջ եւ առիթը կ'ունենամ հաւատացեալներուն հետ աղօթելու: Ես կը յիշեմ այն օրերը, իմ վարդապետութեան շրջանին, երբ կ'այցելէի սակաւաթիւ անդամներ ունեցող այս նոր կազմակերպուող ծուխը եւ Ս. Պատարագ կը մատուցանէի համեստ սրահի մը մէջ: Անցնող աւելի քան 20 տարիներու ընթացքին ծուխը բացմացաւ եւ նուիրեալ բարերարներու ու ղեկավարներու ջանքերով վերածուեցաւ կազմակերպուած ծուխի մը, ունեցաւ իր աղօթատեղիին եւ Գէյճեան սրահը: Այսօրուս խանդավառիչ եւ նոյն ատեն յուզումնալիտ ուրախութիւնը զգալի է բոլորին աչքերուն մէջ եւ դէմքերուն վրայ: Ինչպէս վերնատան մէջ Յիսուսի աշակերտները յուսահատ վիճակ մը ունէին եւ յանկարծ Ս. Հոգին ներշնչեց զանոնք եւ անոնք սկսան նոր առաքելութեան Շաբ.ը էջ 19

ԳԵՐԱՇՆՈՐԴ Տ. ԽԱԺԱԿ ԱՐՔ. ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

ՀԲԸՄ ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԾԱՄԲԱՐԸ

Շարունակում էք 16-ին

մը: Նոյնը կը պատահի այսօր երբ նորած Տէր Ղեւոնդ կը ձեռնարկէ նոր առաքելութեան մը, որ նոր յոյսերով եւ իրազորութեամբ կը խանդավառէ բոլորս: Առաջին իրագործումներէն պիտի ըլլայ նոր աղօթքի տան մը եւ համալիրի մը կառուցումը մօտիկ ապագային, որոնց շնորհիւ նոր յառաջդիմութիւններ պիտի արձանագրէ ծուխը: Կը շնորհաւորեմ նորած Տէր Ղեւոնդ քահանայն, Երէցկիւն Յասմիկը եւ անոնց ծնողները, Ծխական Խորհուրդի անդամները եւ բոլոր հաւատացեալները»:

Հանդիսավարն էր Տիար Պօղոս Քիրազեան: Խօսք առին եւ կենաց առաջարկեցին կնքահայրեր Տիարք Վարդան եւ Արա Աճամեաններ, որոնք ձեռաց խաչ մը նուիրեցին նորընծայ քահանային: Իրենց սրտի խօսքը ըսին ձեռնադրութեան խարտաւիլակ Հոգի. Տ. Դանիէլ Վրդ. Ֆրնտրքեան եւ Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդի ատենապետ Տոքթ. Վահէ Տայեան:

Ղեկավար Սիւզաննա Սվանդէք-Քէչումեանի առաջնորդութեամբ խմբային երգերով եւ մեներգով հանդէս եկան Ռիթա Քաթանճեան, Ռուզաննա Յարութիւնեան, Պետիկ Պոզիքեան եւ Նժդէհ Քէլչեան:

Նորած Տ. Ղեւոնդ Քհնյ. Աճամեան շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Խաթակ Արք. Պարսամեանի, ձեռնադրութեան խարտաւիլակին, ներկայ եկեղեցականներուն, Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդին, հաւատացեալներուն եւ հիւրերուն, ինչպէս նաեւ կնքահայրերուն եւ ընտանեկան պարագաներուն, որոնք հեռավոր վայրերէն եկած էին:

Առաջնորդ Սրբազան Հօր փակման խօսքով եւ օրհնութեամբ վերջ գտաւ Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ համար այս պատմական հանդիսութիւնը:

Տ. ՂԵՒՈՆԴ ՔԿՆՅ. ԱՃԱՄԵԱՆ
Տ. Ղեւոնդ Քհնյ. Աճամեան ծնած է 1984 թուականի փետրուար 28-ին՝ Աքրըն Օհայոյի մէջ: Անոր ընտանիքը 1985 թուականին փոխադրուած է Մահուա Նիւ ձըրզի եւ փոքր տարիքէն սկսած է յաճախել Ֆէրրիս Նիւ ձըրզիի Սրբոց Ղեւոնդեանց Եկեղեցին: Ս. Ներսէս Ընծայարանի ամառնային դասընթացներուն հետեւելէ ետք՝ սկսած է կանոնաւոր կերպով մասնակցել Սրբոց Ղեւոնդեանց Եկեղեցիի պաշտամունքներուն: 2000 թուականին դպրութեան աստիճաններ ստացած է՝ իսկ 2002-ին՝ կիսասարկաւագ ձեռնադրուած: 2003 թուականին որպէս ուխտաւոր Հայաստան այցելած է եւ մասնակցած Հայկական Ծառայութեան Յայտագիրին: 2004 թուականին դարձեալ Հայաստան այցելած է, իսկ 2005-ին՝ մէկ կիսամեակ հետեւած է Երեւանի Պետական Համալսարանի Հայոց Պատմութեան եւ Գրաբարի դասընթացներուն, նոյն ատեն ծառայած է Երեւանի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ մէջ: 2006 թուականին, պատմութեան «Պսակաւոր Արուեստի» կոչումով համալսարանը աւարտելէ ետք, աշակերտած է «Ս. Ներսէս» եւ «Ս. Վլատիմիր Ուղղափառ» Ընծայարաններուն: 2007 թուականին իր ուսումը շարունակած է Ս. էջմիածնի մէջ հետեւելով ծէսերու, շարականներու եւ լեզուի դասընթացներուն: Ս. Ներսէս Ընծայարանը աւարտելէ ետք՝ 2010 թուականին ան սարկաւագ ձեռնադրուած է: Նոյն տարին նշանակուած է Պոքա Ռաթոն Ֆլորիտայի Ս. Դաւիթ Հայց. Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիտի օգնական՝ փորձառութիւն ձեռք բերելու համար ծիսական, հովուական եւ վարչական մարզերուն մէջ: 2011 թուականին, վեց ամիսով, Երուսաղէմ մեկնած է եւ հետեւած եկեղեցական երաժշտութեան, աստուածաբանութեան, Հայերէն լեզուի եւ գրականութեան դասընթացներուն: Վերադարձին՝ նշանակուած է հոգեւոր մատակարար Տալլասի Ս. Սարգիս Հայց. Եկեղեցւոյ: Վերջերս, երկու ամիսով, դարձեալ մեկնած է Երուսաղէմ խորանայու համար Հայերէն լեզուի, գրականութեան, պատմութեան եւ ծիսագիտութեան ճիւղերուն մէջ: Տ. Ղեւոնդ Քհնյ. Աճամեանը ամուսնացած է Յասմիկ Գրիգորեանի հետ եւ բախտաւորուած աղջիկ զաւակով՝ Նոէլ -Սրբուհի:

Շարունակում էք 15-ին

թիւնը բերած է ճամբարի աշխատանքներուն:

ՀԲԸՄ Արեւմտեան Ամերիկայի Ծրջանակային վարչութեան ատենապետ Գրիգոր Գարակէօզեան կը յայտնէ. «Կը հպարտանանք այն իրողութեան համար, որ մեր առաջնորդներուն եւ խորհրդատուներուն մեծամասնութիւնը շրջանաւարտներ են ՀԲԸՄի դպրոցներէն եւ ծրագիրներէն: Հպարտ ենք, որ անոնք իրենց ամառնային արձակուրդէն երկար ժամեր տրամադրեցին՝ ծառայելով մեր ամառնային ճամբարին: Մեր պատանի անդամներուն նուիրումը մեծապէս գնահատելի է»:

Դատելով անցեալ տարուան ճամբարի վերադարձող մասնակցողներուն մեծ թիւէն՝ ինչպէս նաեւ այս տարուան նոր անձանագրուածներու թիւէն՝ կարելի է հաստատել թէ մեր առաջնորդները եւ խորհրդատուները իրենց լաւագոյնը մատուցած են այս ճամբարի

յաջողութեան համար:

ՀԲԸՄի փաստինայի ամառնային ճամբարը մասնիկ մըն է ՀԲԸՄ Արեւմտեան Ամերիկայի Ծրջանակային վարչութեան գործունէութեան: ՀԲԸՄի Հարաւային Քալիֆորնիոյ երկու դպրոցները ունին հազարէ աւելի աշակերտութիւն: Օրենճ Քառնթիի մասնաճիւղը աշխուժօրէն կը շարունակէ իր շաբաթօրեայ հայկական դասընթացները: Սան Տիէկոյի, Ֆրեզնոյի, Լաս Վեկասի մասնաճիւղերը, ինչպէս նաեւ Սան Ֆրանսիսքօ-Օքլենտի, Լոս Անճելլոսի Երիտասարդ արհեստավարժներու խումբերը՝ իրենց յատուկ ծրագիրներով ներկայութիւններ են գաղութներու կեանքին ներս: Ասպետներու համախմբումը, «Գրիգոր Սաթամեան» թատերախումբը, Լոս Անճելլոս-Սան Ֆերնանտո հովիտի եւ փաստինայի յիշատէյլի սկաւառական եւ մարզական գործունէութեանց մասնակցներուն աճող թիւերը կը զօրացնեն մեր հաւատքը հայ ժողովուրդի յաւերժացման նկատմամբ:

ARMENIAN AMERICAN ORPHANS CHRISTMAS FUND, INC.
ԵՒ "ՔԱՉ ՆԱՎԱՐ" ԲԱՆՈՂԷՍՆ ՈՒ ԲԵՌՈՒՍԱՊԱԺԱՄԸ ՆԵՐԿԱՅԱՅՆՈՒՄ Է
14-րդ ամեակի ԹԵԼԵԹՈՆ
Ի ՆՊԱՍՏ ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴԻ ԲԻՄՆԱԳՐԱՄԻ, ԲԱՅԱՍՏԱՆԻ ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԵՒ ԲԱՇՄԱՆՂԱՄ ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ՄԱՆԿԱՏԵՐԻ ՎԵՐԱՆՈՐՈՎՈՒԹԵԱՆ
Կիրակի, Սեպտեմբեր 29, 2013, ժամը 2-12:00
ARMENIAN AMERICAN ORPHANS CHRISTMAS FUND, INC.
Since 1999
and "KACH NAZAR" Magazine & TV Show
Presents 14th ANNIVERSARY NATIONWIDE TELETHON ON SUNDAY, SEPTEMBER 29, 2013
FOR DISABLED CHILDREN AND FOR THE RESTORATION OF CHILDREN'S HOMES
P.o. Box 250038 • Glendale, CA 91225 • Tel: 818-246-0125 • 818-239-6880
E-mail: Forourkids99@gmail.com
Non-profit Organization A Tax-exempt 501 (c)3 Charity
www.forourkids99.com

AMGA CHANNEL 380
AABC CHANNEL 384
VISION TV CHANNEL 382
From 2:00pm-12:00am

WELLS FARGO, AUB դեղատոմս, Leroy D. Baca, Sheriff, GLENDALE WEST PHARMACY, Yerevan, AYZAZIAN Realty Management, KOHAR Symphony Orchestra and Choir, KRADJIAN Importing Co., Inc., Alice Navasargian THE IMMORTALS, Sadaf FOODS, Universal Service Exchange, Inc., HAIG PHARMACY, United Shipping Group, MR. GRIGOR AIVAZIAN HONORARY GOVERNOR OF ARMENIAN AMERICAN ORPHANS CHRISTMAS FUND, SUPER KING MARKETS, Raffi's Place GOURMET CUISINE, MR. AND MRS. GEORGE AND SALPI DADANIAN, GOLDEN FARMS, DR. AND MRS. ARAM AND SILVA KARAKASHIAN, MR. AND MRS. ARKADY AND IRA OVANESSIAN, Universal Travel & Tours, SINA ԱԼԵԿՍԱՆԴՐ ՔԱՅԻՆԵԱՆ, ALBERT BAKTAMIAN, M.D. EYE PHYSICIAN AND SURGEON

ARMENIAN INDEPENDENCE DAY
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՒԱՅ

Փառաստօն FESTIVAL

Կազմակերպութեամբ Organized By

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
NOR SEROUNT CULTURAL ASSOCIATION

SUNDAY SEPTEMBER

22, 2013

VERDUGO PARK

GLENDALE

1621 Canada Blvd., Glendale, CA, 91206

Starting at 11:00 am

ԵՐԳ ՈՒ ՊԱՐ

ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԳՈՐԾԵՐ

ՓՈԲՐԵՐՈՒ ԽԱՂԵՐ

ՀԱՄԱԴԱՄ ՃԱՇԵՐ

Live Music

Dancing

Art Work Exhibition

Kids Games

Armenian Food

To reserve your vendor booth please call Nor Serount Cultural Association

Ձեր կրպակները ապահովելու համար

Հեռաձայնեցեք Նոր Սերունդ Մշակութային Միության

(818) 391-7938

Sponsors

www.masspost.com					